

polonia węgierska

a magyarországi lengyelek havilapja

**REJESTRACJA -
WYBORY NARODOWOŚCIOWE
DO SAMORZĄDÓW
POLSKICH**

MIKOŁAJ W "BEMIE"

ODESZŁA MARIA PÁL

POLSKI DZIEŃ NA CSEPELU

**GRUDNIOWE PROGRAMY
W VESZPRÉM I MISKOLCU**

**SPOTKANIA
BOŻONARODZENIOWE**

KALEJDOSKOP ŻYCIA POLONIJNEGO NA WĘGRZECH

SPOTKANIE MIKOŁAJKOWE W "BEMIE"

SPOTKANIE OPŁATKOWE W AMBASADZIE, NA ZDJ. M. IN. B. BOGDAŃSKA-SZADAI, G. CSÉBY,
AMBASADOR R. KOWALSKI Z ŻONĄ KATARZYŃĄ, H. CSÜCS LÁSZLÓNÉ, KS. K. KOZŁOWSKI, J. ABRUSÁN,
A. BUSKÓ, M. FILÓ

SPIS TREŚCI - TARTALOMJEGYZÉK

WITAMY

- 3 Rok 2014 - rok rocznic
- Agnieszka Janiec-Nyitrai*

KRONIKA

- 4 Niech wiatr cerkiewny gra...
- Małgorzata Soboltyńska*
- 4 Andrzejki a Csekovszky Árpád Művelődési Házban
- 5 "Bema" odwiedził św. Mikołaj
- 5 Św. Mikołaj w Domu Polskim
- 5 Lengyel Filmnap Miskolcon
- Fekete Dénes*
- 5 Nagroda Józsefa Antalla dla Ambasadora Romana Kowalskiego
- 6 Przemyski chór w Budapeszcie
- Katarzyna Rogalska*
- 6 Advent Óbudán
- Nyitrai Zoltán*
- 7 "Zło dobrem zwyciężaj" - polski dzień na Csepél
- 7 Sakralność w twórczości Árpáda Csekovszkyego - wernisaż w Muzeum PW
- 8 Opłatek w "Bernie"
- 8 Ogólnowęgierskie polonijne spotkanie opłatkowe
- 9 Polskie spotkanie opłatkowe na ELTE
- 9 Św. Mikołaj w Újpeszcie
- Asia Priszler*
- 9 Nyíregyháza: polonije świętowanie
- 9 Lengyel karácsony Miskolcon
- Fekete Dénes*
- 10 Lengyel nyelvoktatás Miskolcon
- Fekete Dénes*
- 10 Grudniowe programy w Veszprém
- Renata Winerowicz-Papp*
- 11 A Nemzetiségekért Díj átadása a Nemzeti Múzeumban
- Nyitrai Zoltán*
- 11 Polsko-węgierska przyjaźń w Limanowej
- 11 Évértékelő Tiszaújvárosban
- Fekete Dénes*
- 12 REGISZTRÁCIÓ a lengyel nemzetiségi névjegyzékbe
- Nyitrai Zoltán*
- 14 Pożegnanie Marii Pál
- 14 Czy rok 2013 był rokiem udanym?
- 15 Szakralitás Csekovszky Árpád kerámiái a Magyarországi Lengyelség Múzeumában
- Troján Márta*
- 16 Stow. Katolików Polskich na Węgrzech - co przed nami?
- Monika Molnáré Sagun*

Z ŻYCIA POLSKIEJ SZKOŁY NA WĘGRZECH

- 17 Szopki krakowskie
- Ewa Słaba Rónay*

CO BYŁO, CO BĘDZIE

- 18 Co było, co będzie

NA GRANICY KULTUR

- 20 Powiększanie ojczyzny
- Konrad Sutarski*

REFLEKSJE

- 21 Między widzianym a niewidzianym
- Agnieszka Janiec-Nyitrai*

Rok 2014- rok rocznic

Rok 2014 będzie rokiem rocznic niezwykle ważnych dla Polski i Polaków. Wystarczy wspomnieć o kilku z nich: 100. rocznica wybuchu I wojny światowej, 75. rocznica wybuchu II wojny światowej, 70. rocznica wybuchu Powstania Warszawskiego, 25. rocznica pierwszych wolnych wyborów parlamentarnych, ale także 650. rocznica założenia Uniwersytetu Jagiellońskiego, najstarszej uczelni wyższej w Polsce. Z perspektywy tych, tak ważnych dla kształtowania się polskiej tożsamości narodowej wydarzeń, warto spojrzeć na to, co nasze pokolenie i my sami robimy obecnie dla dobra „sprawy polskiej”. Może kiedyś, za 25, 50, 75 lub nawet za 600 lat ktoś będzie wspominał rok 2014 jako wyjątkowo istotny dla Polski? Wszystko zależy od nas. Życzymy sobie, byśmy nie bali się wyzwania, byśmy aktywnie kształtowali rzeczywistość, a czasem po prostu zwyczajnie robili to, co do nas należy, bo tylko tak możemy nie zaprzepaścić tego, co otrzymaliśmy.

W tym roku przypadają także rocznice urodzin wielkich Polaków: 220 lat temu urodził się generał Józef Bem, 200 lat temu Oskar Kolberg, 150 lat temu Stefan Żeromski, przed 120 laty przyszedł na świat Julian Tuwim, 110 lat temu urodził się Witold Gombrowicz... Moglibyśmy dalej wymieniać. Warto pamiętać o tych rocznicach i przede wszystkim o tych osobach, bo właśnie dzięki nim mamy, my Polacy żyjący za granicą, tak wielki kredyt zaufania.

Agnieszka Janiec-Nyitrai

A 2014-es esztendő – az évfordulók éve

A 2014-es esztendő Lengyelország és a lengyelség számára rendkívül fontos évfordulókat tartogat. Elég csak néhányat felidézni közülük: 100 éve tört ki az I. világháború, 75 éve a II. világháború, 70 éve robbant ki a varsói felkelés, 25 éve zajlottak az első szabad parlamenti választások, és immár 650 év telt el a legidősebb lengyelországi felsőoktatási intézmény, a Jagelló Egyetem alapítása óta. Ezeknek a lengyel nemzeti önazonosság kialakulása szempontjából oly fontos történéseknek szemszögéből érdemes megvizsgálni mindazt, amit a mi nemzedékünk és mi magunk jelenleg teszünk a „lengyel ügy” javára. Vajon 25, 50, 75 vagy akár 600 év múlva fogja-e bárki is úgy emlegetni a 2014-es esztendőt, mint amely rendkívül fontosnak bizonyult a lengyelség számára? Minden rajtunk múlik. Kívánjuk magunknak, hogy ne féljünk a kihívásoktól, hogy tevékenyen alakíthassuk a valóságot! Időnként pedig csak egyszerűen, a szokott módon végezzük a dolgunkat, mert csak így vagyunk képesek nem elvesztegetni azt, amit öröklünk kaptunk.

Az idei esztendőre nagy lengyelek születésének évfordulói is esnek: 220 évvel ezelőtt született Bem tábornok; 200 éve Oskar Kolberg; 150 éve Stefan Żeromski, 120 éve látta meg a napvilágot Julian Tuwim, 110 éve született Witold Gombrowicz... Tovább is sorolhatnánk. Érdemes megemlékezni ezekről az évfordulókról és mindenekelőtt a személynékről, mert éppen nekik köszönhetjük mi – határon túl élő lengyelek – a bizalom oly nagy hitelét.

Janiec-Nyitrai Agnieszka

Niech wiatr cerkiewny gra..

W pierwszą niedzielę Adwentu po Mszy św., którą uświetnił występ „Przemyskiego Chóru Kameralnego Towarzystwa Muzycznego w Przemyślu” pod batutą Andrzeja Gurana, w Domu Polskim, Polski Ośrodek Kulturalno-Oświatowemu filia ul. Óhegy 11, wraz z Polskim Samorządem XVI dz. Budapesztu, zaprosił z wystawą fotograficzną „Niech wiatr cerkiewny gra...” Małgorzatę Radziejowską i J. Skórskiego z Krakowa. Od kilku lat są oni związani z branżą fotograficzną, zafascynowani pięknem cerkwi, i tych tętniących jeszcze życiem, i tych obumierających, ale jeszcze nie całkiem zapomnianych. Postanowili utrwalić je na fotogramach i stworzyli całe cykle zdjęć. Każda z tych cerkwi ma swoją historię dotykającą życia i śmierci zarówno budowli, jak i ludzi żyjących wokół niej. Drewniane cerkwie tworzą unikatowy krajobraz Beskidu Niskiego, Roztocza, Bieszczad. Stanowią one ślad osadnictwa Łemków, których wysiedlono z tych terenów po II wojnie światowej. Współczesne świątynie łemkowskie są głównie zabytkami architektury,

ale w niektórych z nich wciąż odbywają się nabożeństwa, niestety jednak wiele z nich niszczyje bezpowrotnie.

Tereny te kryją w sobie wiele tragedii, o których nie sposób zapomnieć. Wystawa zmusza nas do przemyśleń na temat minionych wydarzeń powojennych, jak i podziwiania sztuki sakralnej i jej funkcji w dochodzeniu do Prawdy i Absolutu. Wiele z tych cerkwi przechodziło z rąk grekokatolików w ręce rzymskich katolików, jak i prawosławnych. Niemniej jednak klimat tych budowli, czy nawet poszczególnych elementów, ich symbolika, tajemniczość, pomagały i pomagają w zbliżeniu się do Boga, spotkania z Nim, medytacji i modlitwy. Właśnie dzisiaj, gdy wiara jest lekceważona i ignorowana, ważne jest spojrzenie na dorobek sakralnych budowli minionych stuleci, na ich przemijające piękno i udział w wielu tragediach, których były niemymi świadkami.

Małgorzata Soboltyński, fot. B. Pál

Andrzejki a Csekovszky Árpád Művelődési Házban

A Budapest Főváros XVII. kerületi Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat és a rákosligeti Magyar-Lengyel Baráti Kör 2013. november 29-én, a Csekovszky Árpád Művelődési Házban tartotta meg hagyományos Andrzejki ünnepségét.

Az Andrzejki (lengyelül még: Jędrzejki vagy Jędrzejówka) – a magyaroknál András-nap (november 30.) – Szent András apostol ünnepe. A népi kalendáriumban ennek kapcsán november hónapot is Szent András hava névvel illeték. A nap a néphagyományban az advent közeledtét jelzi, mivel a hozzá legközelebb eső vasárnap advent első vasárnapja. Férjjeszó nap volt: számos helyen elterjedt volt az ólomöntés és a gombócból jóslás. Az Alföldön a disznóvágási időszak kezdetét is jelölte. Ezen az éjszakán kezdődik a tél, ekkor a leghosszabbak az éjszakák. A sötét időszak pedig kedvez a különféle varázslatos, boszorkányos, csodás dolgoknak. Így ezen az éjszakán az emberek megjósolják a jövőjüket. Régen elsősorban a fiatal lányok tették ezt, hogy megtudják, ki megy először férjhez, és milyen lesz a jövődöbelijük. Ma inkább általánosságban próbálják kiolvasni a jövőt a hagyományos "szertartásokból". A Művelődési Házban megtartott rendezvényen Puskás Mária körvezető és Csekovszky Árpádné fogadta a vendégeket. A 2013. november 29-e és 30-a között megrendezésre kerülő Andrzejki ünnepségre Lubatówkai Ifjúsági Csoport érkezett Józef Turek úr, lubatówkai sólyts vezetőjével. A rendezvényen Buskó András disznótorossal látta vendégül a résztvevőket.

(inf. XVII LNÖ)

Andrzejki w XVII dzielnicy

29 listopada Samorząd Polski XVII dzielnicy Budapesztu zorganizował zabawę andrzejkową. Oprócz tutaj Polonii i jej sympatyków Węgrów, uczestniczyli w niej goście z Polski - między innymi dziecięcy zespół z Lubatówki (na zdjęciu).

(b.)

"Bema" odwiedził św. Mikołaj

Już 1 grudnia w niedzielne popołudnie, a więc nieco wcześniej niż zwykle, PSK im. J.Bema w Budapeszcie odwiedził św. Mikołaj (na zdjęciu), a towarzyszyły mu przybyli prosto z Krakowa Wiolinka i Bemolek. Tym razem Firma Artystyczna Wiolinka i Bemolek przygotowała interesujący program pt. "Glonson na Dzikim Zachodzie, czyli każdy kowboj ma sto koni". Na bemowskie spotkanie ze św. Mikołajem przybyło bardzo wiele polonijnych dzieci, byli ich rodzice, a niekiedy również dziadkowie, a także - już tradycyjnie Ormianie z XIII dzielnicy Budapesztu. Obecny był kierownik Referatu Konsularnego Ambasady RP w Budapeszcie Andrzej Kalinowski. Bawiono się znakomicie. Współorganizatorami imprezy były SNP III, V, VIII i XI dzielnicy Budapesztu oraz POKO - Oddział przy ul. Nádor 34.

(b. fot. ZN)

Św. Mikołaj w Domu Polskim

8 grudnia po mszy świętej w polskim kościele do Domu Polskiego zawitał święty Mikołaj. Dzieci z niecierpliwością oczekiwały na jego przybycie, w nagrodę otrzymały bogate paczki ze słodyczkami. Na spotkaniu mikołajkowym obecne były m. in. prezes Stowarzyszenia Katolików Polskich na Węgrzech p.w. św. Wojciecha Monika Molnárné Sagun oraz przewodnicząca OSP dr Halina Csúcs Lászlóné. Spotkanie umilił słodki poczęstunek, przybyli mieli także możliwość obejrzenia wystawy "Niech wiatr cerkiewny gra..."

(red. fot. AJN)

Lengyel Filmnap Miskolcon

2013. november 26-án került megrendezésre Miskolcon, a Művészetek Házában a XIII. Lengyel Filmnap. A rendezvényt Bárcziné Sowa Halina, a Miskolci Lengyel Önkormányzat elnöke és Bíró Tibor, a CINE-MIS Nonprofit Kft. vezetője nyitotta meg.

Az elnök asszony elmondta, hogy nemzetiségi önkormányzatunk egyik feladata a lengyel kultúra megismertetése, népszerűsítése a városban. Ennek egyik módja az immár XIII. alkalommal, évről-évre megszervezett filmes rendezvény. Igaz, egyre nehezebb magyarul szinkronizált vagy feliratos lengyel filmet beszerezni, de nem adjuk fel!

Bíró Tibor a levetítésre kerülő film rendezőjéről elmondta, hogy nem ismeretlen a miskolci mozi kedvelők körében. Agnieszka Holland tavaly ősszel, a városunkban tartott IX. Jameson Filmfesztiválon mesterkurzust tartott, később itt volt a Sötétség című alkotásának magyarországi premierje, majd pedig a zsűri döntése alapján életműdíjat vehetett át. Ezután jó szívvél ajánlotta az érdeklődőknek a rendezőnő „A város alatt” című, 2011-es filmjét.

A film rövid tartalma: Leopold Socha a második világháborúban szennyvízmunkásként dolgozik Lvovban, így tökéletesen ismeri a város alatti csatornahálózatot. Lengyelország német megszállása idején a föld alatt rejtegeti a biztos halál elől az embereket – fiatalokat, időseket, gyerekeket egyaránt. Sochat kezdetben csak a haszonszerzés érdekli, a háborús borzalmakat látva később viszont már csak az emberi életek megmentése motiválja. A rettegő emberek mind nehezebben viselik a földalatti csatornarendszer nyomorúságos körülményeit, ugyanakkor tudják, hogy a felszínen a biztos halál vár rájuk. Az éhezés és a félelem miatt egyre inkább fokozódik a feszültség a kiszolgáltatott közösségben.

Fekete Dénes

Nagroda Józsefa Antalla dla Ambasadora Romana Kowalskiego

Nagrodę Józsefa Antalla za 2013 rok otrzymał Ambasador RP w Budapeszcie Roman Kowalski. Docenione zostały jego wieloletnie działania na rzecz umocnienia relacji polsko-węgierskich, pomoc i zaangażowanie na rzecz Szkoły Letniej im. Józsefa Antalla, organizowanej corocznie przez Centrum Wiedzy J. Antalla, w której uczestniczą studenci z krajów Europy Środkowej, wschodniej oraz Bałkanów Zachodnich.

Wręczenie nagrody zostało zaplanowane na 20 marca 2014, tuż przed uroczystościami obchodów kolejnego Dnia Przyjaźni Polsko-Węgierskiej.

Ambasador, dziękując w swej odpowiedzi za to ogromne wyróżnienie podkreślił, że traktuje je nie jako uznanie dla jego osobistych zasług, ale podziękowanie dla wszystkich, którzy przyczyniają się do umacniania naszych wyjątkowych relacji i potwierdzenie niezmiennej sympatii i przyjaźni pomiędzy Polakami i Węgrami.

(red., źródło: www.budapest.msz.gov.pl)

Przemyski chór w Budapeszcie

W dniu 30 listopada Przemyski Chór Kameralny Towarzystwa Muzycznego w Przemysłu uczestniczył w Festiwalu Adwentowym zorganizowanym przez Samorządu Narodowości Polskiej, Słowackiej oraz Niemieckiej.

Repertuar zaprezentowany przez Chór był ściśle adwentowy i zawierał utwory skomponowane przez G.G. Górczyckiego, J. Handla, G.P. Palestrinę, H. Góreckiego i A. Brucknera.

Organizacja pożytku publicznego, jaką jest Towarzystwo Muzyczne w Przemysłu, obchodziła w ubiegłym roku 150-lecie swojego istnienia. Chór rozpoczął działalność w tym samym czasie, ale losy wojenne i powojenne spowodowały, że została ona przerwana. Reaktywacja nastąpiła w 2006 roku z inicjatywy obecnego dyrygenta i kierownika artystycznego pana Andrzeja Gurana. Chór skupia w swoim gronie zarówno profesjonalistów, jak i amatorów śpiewu chóralnego. Propagując tradycję śpiewaczą w regionie prezentuje bogaty repertuar o tematyce religijnej i świeckiej. W jego dorobku artystycznym znajdują się utwory w wykonaniu a capella oraz z towarzyszeniem instrumentalnym Przemyskiego Kwartetu Smyczkowego i Przemyskiej Orkiestry Kameralnej. Upowszechniając kulturę muzyczną, Chór współpracuje z artystami lokalnymi i zagranicznymi, prowadzi działalność edukacyjną dla dzieci i młodzieży, koncertuje w ramach Przemyskiej Jesieni Muzycznej. W 2011 roku Chór nawiązał współpracę z The Maidstone Singers (Wielka Brytania); obydwa chóry z udziałem Przemyskiej Orkiestry Kameralnej wykonały „Stabat Mater” Karla Jenkinsa. W roku 2013 Przemyski Chór Kameralny został laureatem I nagrody w VII Podkarpackim Przeglądzie Chórów „Pieśni Pasyjne” w Radymnie, którego głównym organizatorem było Centrum Kulturalne w Przemysłu - instytucja kultury województwa podkarpackiego, oraz zajął II miejsce w II Regionalnym Przeglądzie Chórów „Pieśni Maryjne” w Lubaczowie. Wyjazd do Budapesztu na

Festiwal Adwentowy to nagroda za I miejsce w śpiewaniu pieśni pasyjnych.

W drugim dniu pobytu Chór uczestniczył w liturgii Mszy św. w Kościele Polskim, przygotowując oprawę muzyczną. Po nabożeństwie odbył się koncert pieśni patriotycznych. Polonia była wyraźnie wzruszona, a uroczysty nastrój udzielił się także chórzystom. Po koncercie odbyło się spotkanie w Domu Polskim z Polonią i Chórem św. Kingi. Chóry zapoznały się bliżej i wymieniły informacjami o sobie.

W imieniu chórzystów dziękuję za możliwość spędzenia czasu w Budapeszcie, zwiedzenia go, zaśpiewania w ten wspaniały adwentowy czas. Dekoracje świąteczne, atmosfera, gościnność to zasługa wielu osób,

którym jesteście bardzo wdzięczni.

Szczególne podziękowania dla Pani Asi Priszler - przewodniczącej Polskiego Samorządu Narodowościowego w Újpeszcie za organizację, ciepłe przyjęcie, opowieści i wspaniałą lekcję historii.

Jeszcze raz serdecznie dziękuję w imieniu chórzystów – prezes Przemyskiego Chóru Kameralnego Towarzystwa Muzycznego w Przemysłu

Katarzyna Rogalska, fot. M. Rogalski

Serdecznie dziękuję panu konsulowi Andrzejowi Kalinowskiemu za przybycie na nasz festiwal adwentowy. Poprosiliśmy pana konsula o zapalenie świeczki na wieńcu adwentowym i przy okazji cała sala zaśpiewała 100 lat, życząc panu konsulowi zdrowia, a na harfie zagrały bliźniaczki Fanni i Dóri, a Benedek Gajdos zagrał na skrzypcach kujawiaka Wieniawskiego. To wszystko sprawiło, że atmosfera na festiwalu była miła i polska. Jeszcze raz w imieniu polonii z Újpesztu serdeczne podziękowania dla pana konsula.

Asia Priszler

Advent Óbudán

December 19-én ünnepélyes adventi gyertyagyújtásra került sor a Budapest III. kerületi, békásmegyeri művelődési központban. Az immár hetedik éve megrendezett hagyományos gyertyagyújtási szertartáson a kerületi lengyel, német és szlovák nemzetiségű lakosok vettek részt. Lengyel részről a gyertyát Wesołowski Korinna, Óbuda-Békásmegyer Lengyel Nemzetiségi Önkormányzatának elnöke gyújtotta meg. A szimbolikus esemény egyben a harmadik kerületi nemzetiségek együttélésének élő bizonyítéka. Az ünnepélyes hangulatot a gyermek- és felnőttkórusok énekei tették teljessé. A lengyel karácsonyi dalokat a csodálatos Szent Kinga Kórus tagjai szólaltatták meg, Rostetter Szilveszter vezetésével. Az est fénypontjaként a lengyel, szlovák és német kórusok együtt énekelték el a Csendes éjt.

Nyitrai Zoltán, fot. NZ

"Zło dobrem zwyciężaj" - polski dzień na Csepelu

Na wyspie Csepel (XXI dzielnica Budapesztu) 10 grudnia, z inicjatywy tamtejszego samorządu dzielnicowego odsłonięto dwujęzyczną tablicę ku czci bł. ks. Jerzego Popiełuszki, opatrzoną cytatem św. Pawła z Listu do Rzymian: "Zło dobrem zwyciężaj". Tablica zawisła przy ul. bł. ks. Jerzego Popiełuszki (dawniej noszącej imię komunistycznego działacza Endre Sagvariego). 10 grudnia był polskim dniem na Csepelu.

Uroczystość poprzedziło spotkanie na placu św. Imrego, gdzie odsłonięta została dwujęzyczna wystawa plenerowa, dokumentująca pomoc mieszkańców Szczecina dla węgierskich powstańców w 1956 roku, która powstała przy merytorycznej pomocy Oddziału IPN w Szczecinie - mieście partnerskim XXI dzielnicy Budapesztu.

Uroczystości zakończyło złożenie kwiatów i zapalenie zniczy pod dzwonnica im. bł. ks. Jerzego Popiełuszki.

Obok węgierskich parlamentarzystów, przedstawiciele władz samorządowych, uczniów szkół węgierskich w uroczystości udział wzięły delegacje miast partnerskich z polskiej strony z Kielc, Wołomina i Szczecina. Z Gdańska przyjechał franciszkanin ojciec Paweł Cebula. Obecny był kierownik Referatu Konsularnego Ambasady RP w Budapeszcie Andrzej Kalinowski oraz przewodnicząca Ogólnokrajowego Samorządu Polskiego na Węgrzech dr Halina Csúcs Lászlóné.

Gospodarz dnia polskiego, burmistrz XXI dzielnicy, orędownik spraw polskich i wielki przyjaciel Polaków Szilárd Németh podkreślił, że Polacy i Węgrzy zawsze mogą na siebie liczyć i nie tylko w najtrudniejszych chwilach.

(b. fot. b.)

Sakralność w twórczości Árpáda Csekovszkyego - wernisaż w Muzeum PW

11 grudnia w Muzeum Węgierskiej Polonii w Budapeszcie odbył się wernisaż ceramiki artystycznej zorganizowanej przy współpracy tego Muzeum z Forum Twórców Polonijnych na Węgrzech pt. "Sakralność w twórczości Árpáda Csekovszkyego". Wystawę swą obecnością zaszczyliła Csekovszky Árpádné - pani Edit (wdowa po artyście), a otworzyli: ze strony polskiej ks. Karol Kozłowski SChr., proboszcz Polskiej Parafii Personalnej na Węgrzech oraz ze strony węgierskiej Balázs Feledy, krytyk sztuki i dr Sára F. Orosz DLA, artystka ceramik.

Bardzo interesującej w swojej formie i treści wystawie towarzyszy katalog, w którym, między innymi, za dr Sárą F. Orosz czytamy: "W twórczości artysty, obejmującej pół wieku, cykl sakralny pojawia się w dwóch okresach, wyraźnie odróżniających się od innych sposobów wyrażania twórczości. Pierwszy, oparty w dużej mierze na cyklu tematycznym krzyży, stanowił duży przełom w sztuce nie tylko na Węgrzech, ale i w całym obozie państw socjalistycznych. Obok wielu rysunków piórem, grafik i szkiców, powstały w latach siedemdziesiątych kompozycje, na których Syn Człowieczy, człowiek, większe lub mniejsze grupy ludzi przedstawione są z krzyżem lub z krzyżami. Ta forma obrazowania często komponowana jest czy to samodzielnie, czy też grupowo - ale bez postaci ludzkiej - na skutek czego krzyż już tylko częściowo oznacza pochodzące z czasów starożytnych rzymskie narzędzie tortur i nie w każdym przypadku odnosi się do Męki Pańskiej".

Również we wspomnianym katalogu znajdujemy słowa Tibora Wehnera: "Árpád Csekovszky ceramik - rzeźbiarz urodził się w XX wieku, jednak dzieła jego i dziś, w przybyłym już XXI wieku, niosąc żywe treści i reprezentując poważne walory estetyczne, nadal przemawiają do nas wzbudzając intelektualne emocje". Funkcję gospodarza wieczoru pełnił dyrektor Muzeum i Archiwum WP dr Konrad Sutarski, którego od 1 stycznia 2014 roku na stanowisku tym zastąpił József Virágh. Wystawa czynna będzie do połowy marca 2014 r. i naprawdę warto ją obejrzeć.

(b. fot. b.)

Oplątek w „Bemie”

15 grudnia Polskie Stowarzyszenie Kulturalne im. J.Bema na Węgrzech zorganizowało tradycyjne polskie spotkanie opłatkowe, które oprócz członków stowarzyszenia, swą obecnością zaszczytili panowie Ambasador RP na Węgrzech, Roman Kowalski i Kierownik Wydziału Konsularnego, Andrzej Kalinowski, a także proboszcz Polskiej Parafii Personalnej na Węgrzech, ks. Karol Kozłowski SChr, który pobłogosławił opłatki i przewodniczył wspólnej modlitwie. Podano znakomite specjalne kuchni polskiej, które już tradycyjnie (od dziecięciu lat) do Budapesztu przywozi mistrz sztuki kulinarnej, Leszek Cichocki. Ze znakomitym koncertem kolęd wystąpił znany już w Budapeszcie duet młodych krakowskich artystów – przepięknie śpiewającej Magdaleny Niedbały i znakomitego pianisty Witolda Wilczka, którzy m.in. wykonali- „Lulajże Jezuniu”, „W żłobie leży”, „Dzisiaj w Betlejem”, „Cicha noc”, „Oj Maluśki, Maluśki”, „Gdy śliczna Panna”, oraz kolędy góralską i krakowską, wszystkie utwory w aranżacjach klasycznych oraz autorskich Magdaleny i Witolda. Artyści przybyli tu na zaproszenie PSK im. J.Bema, jako wynik współpracy stowarzyszenia z Fundacją Quadrofonia, która została założona w 2013 r. przez troje młodych ludzi, wykształconych muzycznie i związanych z życiem kulturalnym Krakowa. W sumie doskonała promocja Małopolski nad Dunajem, bo bez przesady można powiedzieć, że artyści podbili serca bemowców i ich węgierskich przyjaciół.

Spotkanie zostało zrealizowane dzięki współpracy „Bema” z SNP III, V, VIII, XI dzielnicy Budapesztu oraz SNP w Gödöllő i Oddziału POKO (Nádor 34).

(b. fot. ZN)

Budapeszt: ogólnowęgierskie polonijne spotkanie opłatkowe

14 grudnia do Ambasady RP w Budapeszcie na zaproszenie Ambasadora Romana Kowalskiego wraz z Małżonką i Kierownika Referatu Konsularnego Andrzeja Kalinowskiego na ogólnopolonijne spotkanie przybyli przedstawiciele bardzo wielu organizacji społecznych i samorządów polskich z terenu całych Węgier z przewodniczącą Ogólnokrajowego Samorządu Polskiego i prezesem PSK im. J.Bema dr Haliną Csúcs Lászlóné, prezesem SKP na Węgrzech p.w. św. Wojciecha Moniką Molnárné Sagun, dyrektorzy instytucji polonijnych, kler - obecny był m.in. zastępca Nuncjusza Apostolskiego na Węgrzech ks. Grzegorz Piotr Bielaszka - nauczyciele, dziennikarze.

Ambasador złożył życzenia świąteczne, a w swoim wystąpieniu m.in. podziękował Polsce za ogromny wysiłek włożony w orga-

nizowanie wspólnych imprez, które pozwoliły również pokazać różne aspekty wielkiej historii polskiego sukcesu ostatniego 25-lecia. Prosił, aby na grunt polonijny nie przenosić podziałów politycznych, a razem dbać o ważne interesy Polonii i wspólnie realizować projekty, szczególnie w obszarze edukacji, mediów,

pomocy potrzebującym, a także promocji polskiej kultury, w której organizacje polonijne odgrywają szczególnie ważną rolę.

Charakteru temu niecodziennemu spotkaniu dodał wzruszający występ duetu młodych utalentowanych krakowskich artystów z Fundacji Quadrofonia: Magdaleny Niedbały (mezzosopran) i Witolda Wilczka (fortepian), którzy wykonali tradycje polskie kolędy.

Natępnie proboszcz Polskiej Parafii Personalnej na Węgrzech ks. Karol Kozłowski

SChr. poświęcił opłatki, składano życzenia i degustowano wspólnie przysmaki polskiej bożonarodzeniowej kuchni.

(b. fot. AJN)

Polskie spotkanie opłatkowe na ELTE

12 grudnia na uniwersytecie Loránda Eötvösa w Budapeszcie odbyło się tradycyjne słowiańskie Boże Narodzenie. Po oficjalnym programie, w którym reprezentaci każdego kierunku sławistycznego, w tym także polonistyki, podczas swoich artystycznych występów przedstawili tradycje bożonarodzeniowe swoich narodów, kolędy i zwyczaje, studenci wszystkich kierunków spotkali się na poczęstunku. Studenci polonistyki wraz z wykładowcami – dyrektorem katedry Zsuzanną Ráduly i Dorotą Dziewońską-Kiss – przy suto zastawionym stole odśpiewali piękne polskie kolędy i złożyli sobie życzenia wszelkiej pomyślności w nowym roku. Spotkanie wigilijne sławistów odbywa się tradycyjnie co roku już od ponad trzydziestu lat.

(red. fot. AJN.)

ŚW. MIKOŁAJ W ÚJPESZCIE

10 grudnia do uczniów Szkoły Polskiej w Újpeszcie zawitał św. Mikołaj. Dzieci zostały nie tylko obdarowane słodyczkami, ale też polskimi książkami. Święty Mikołaj był z dzieci bardzo zadowolony, ponieważ wykazały się dobrą znajomością języka polskiego i wiedzy o Polsce. Spotkanie odbyło się późnym popołudniem, więc wszyscy dostali podwieczorek, który przygotowały członkinie klubu rodzin polonijnych, był też konkurs wiedzy historycznej, który wygrała Eszter. Na zakończenie wspólnie wszyscy zaśpiewali kolędy.

Asia Priszler

Nyíregyháza: polonijne świętowanie

13 grudnia w Nyíregyháza, staraniem tamtejszego Samorządu Narodowości Polskiej odbyło się polonijne świąteczne spotkanie będące podsumowaniem 15-letniej pracy tego samorządu, a także, z racji zbliżającego się Bożego Narodzenia, polsko-węgierskim spotkaniem opłatkowym. W uroczystości wzięli udział m.in. kierownik Referatu Konsularnego Ambasady RP w Budapeszcie, Andrzej Kalinowski, przybył też burmistrz Nyíregyháza, dr Ferenc Kovács oraz Tadeusz Ferenc, prezydent Rzeszowa – polskiego miasta partnerskiego. Gospodarzem wieczoru był Tamás Bárkányi – przewodniczący SNP i inicjator życia polonijnego w Nyíregyháza.

(b.)

Lengyel Karácsony Miskolcon

2013. december 14-én tartotta hagyományos karácsonyi ünnepséget a Miskolci Lengyel Önkormányzat. A mintegy ötven vendéget Bárcziné Sowa Halina elnök köszöntötte. Ismertette az év során elvégzett főbb feladatokat, illetve, hogy mire kell fektetni a hangsúlyt majd a jövő évben. Mivel ez volt az év utolsó rendezvénye, békés karácsonyi ünnepeket és eredményekben gazdag újévet kívánt a megjelenteknek.

A karácsony jelentőségéről, a szeretetről és a családról mondott pár gondolatot először Szarvas Péter esperes-plébános magyarul, majd Kukucska Róbert atya lengyelül. Balázs István alkalomhoz illő szavaltai után Sándorné Papp Edit karnagy vezetésével a Szirmai Széprózsák Népdalkör lengyel dalcsokorral lépett fel.

A 12 hölgyből álló együttes több hónapja gyakorolja a helyes lengyel kiejtést a sikeres fellépés érdekében. Jól szerepeltek!

Zsekov Éva Mónika és Nyíriné Tatai Dorisz hegedűművészekből álló duó Európa több nemzetiségének karácsonyi dalaiból adott ízelítőt. Közben megérkezett a Mikulás, de késésben volt, sietett tovább Varsóba, így helyette az elnök asszony adta át a csomagokat. Hat kicsi volt jelen, és az elmondottak szerint mind megéremelték. Szopkó Hanna 5 éves, Blanka 3, Rebeka 5 hónapos, Bárczi Norbert 8 éves, Illyés Balázs 4 és fél, Barnabás 1 éves. Balázs vállalta a szereplést, egy Mikulás-éneket adott elő nekünk nagyon szépen. A továbbiakban egy kis kóstolóra invitáltuk a vendégeket, majd közös beszélgetés, éneklés szerepelt a programban. A rendezvényen jelen volt Feledy Gyula grafikus művész özvegye.

Fekete Dénes

Lengyel nyelvoktatás Miskolcon

A Nyitott Ajtó Baptista Szakképző Iskolában 2013 szeptemberében 15 fővel alapfokú lengyel nyelvoktatás indult. Az ezzel kapcsolatos munkát két évvel ezelőtt a 4. Dimenzió Közhasznú Alapítvány indította el. A céljuk az volt, hogy az Országos Lengyel Önkormányzati iskola alapítói és fenntartói szerepvállalásával indítsák be a képzést, de ez nem jött össze. Ekkor jelentkezett a Diósgyőri Nyitott Ajtó Baptista Gyülekezet, akik ezt elvállalták, annak ellenére, hogy ebben a formában nem jár nekik a megemelt állami támogatás. A Megyei és a Városi Önkormányzat azonban felismerte a lengyel nyelvoktatás jelentőségét és támogató véleményt adott az iskola működési engedély kérelméhez.

A program konkrétan a szociális gondozó és ápoló osztályban indult el, ahol még kisgyermek-gondozást is tanulnak. Hetente három óra keretében folyik az oktatás. Tanárnőjük az ezen a téren nagy tapasztalattal rendelkező Szewczuk Anna.

Szoboszlai Bettina és Hudák Viktória Böcsről, Antal Alexandra Kazincbarcikáról, Jemerik Orsolya és Szemán Alexandra Miskolcra, Kiss Adrien Ongárról jár be az órákra. Arra a kérdésre, hogy miért, valamennyien azt válaszolták, hogy szeretnek utazni, és tervük minél hamarabb kijutni Lengyelországba és megismerni. Jól el akarják sajátítani a nyelvet, hogy kapcsolatot tudjanak teremteni a lengyel fiatalokkal. Sok sikert nekik!

Az intézmény az oktatásban résztvevőket a tanév végén 50-80 ezer Ft nyelvtanulási ösztöndíjban részesíti. Ennek a feltételei: éves szinten 20% alatti hiányzás és legalább hármas érdemjegy. Ezt az összeget az iskola állja. A vizsga komoly, írásbeli és szóbeli.

Főző Sándor úr, az Alapítvány kuratóriumának tagja és az iskola egyik vezetője elmondta, hogy hosszú távon gondolkodnak a lengyel nyelvoktatásban, ezért szeretnék elnyerni az Országos Lengyel Önkormányzat támogatását is.

Fekete Dénes

Grudniowe programy w Veszprém

W okresie przedświątecznym członkowie naszej veszprémskiej Polonii byli organizatorami lub uczestnikami trzech bardzo udanych imprez: tradycyjnej polonijnej gwiazdki, miejskiej imprezy pod nazwą Pachnący Advent oraz Dnia Mniejszości Narodowych komitatu Veszprém.

Bożonarodzeniowe spotkanie odbyło się już tradycyjnie na plebanii kościoła Regina Mundi. Każda z uczestniczących w nim pań przyniosła swoją kulinarną specjalność, tak więc na stole obecne były wszystkie tradycyjne polskie dania: barszczyk, żurek, smażona ryba, bigos, szarlotka i sernik. W spotkaniu wzięła również udział nauczycielka języka polskiego naszego oddziału Polskiej Szkoły na Węgrzech Lucyna Światłoń Szabadosné, która przygotowała z uczniami krótki program artystyczny. Piękne polskie kolędy z werwą wykonał Polonijny Zespół Młodzieżowy, a opłatek poświęcony został przez gospodarza plebanii, księdza László Dezső. Na spotkaniu obecne były trzy polonijne pokolenia i oczywiście nasi węgierscy przyjaciele, którzy z prawdziwą radością włączyli się w piękną tradycję dzielenia się opłatkiem.

Pachnący Advent to wdzięczna nazwa cyklu imprez organizowanych w okresie poprzedzającym Boże Narodzenie przez władze miejskie Veszprém. W tym roku samorządom narodowościowym zaproponowano występy na scenie przy głównej ulicy naszego miasta, na co z wielką radością zareagował nasz Polonijny Zespół Młodzieżowy. Członkowie jego mogli wreszcie na swój występ zaprosić dowolną liczbę przyjaciół i krewnych. Przy dużym udziale publiczności na veszprémskiej ulicy Kossutha wesoło brzmiały piękne polskie kolędy: Dzisiaj w Betlejem, Wśród nocnej ciszy, Do szopy hej pasterze..., a robiący świąteczne zakupy przechodnie chyba z większą ochotą kontynuowali wizytę w kolejnych sklepach.

Dzień Mniejszości Narodowych w tym roku został zorganizowany 18 grudnia w małym mieście Berhida, położonym o 20 kilometrów od Veszprém. Honorowym gościem imprezy był parlamentarny sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych Károly Konrád, który w swoim przemówieniu podkreślił, że Veszprém jest bardzo dobrym przykładem harmonijnych stosunków mniejszościowych i dobrej współpracy między mieszkającymi tu narodowościami. Na uroczystości zaprezentowało się sześć narodowości żyjących w naszym komitacie: Cyganie, Niemcy, Ormianie, Słowacy, Ukraińcy i nasza Polonia. Tradycją tej imprezy jest też przyznanie narodowościowych nagród za wybitne zasługi na rzecz danej mniejszości. W tym roku polską laureatką była szczególnie wszystkim miła Danuta Wyka Zömbikné, czyli po prostu nasza Danusia – pionierka polonijnej działalności na terenie komitatu Veszprém, pierwsza nauczycielka języka polskiego na tym terenie. Ponownie serdecznie gratulujemy naszej laureatce i życzymy jeszcze wielu wspaniałych chwil w gronie polonijnych przyjaciół.

Renata Winerowicz-Papp

A Nemzetiségekért Díj átadása a Nemzeti Múzeumban

2013. december 16-án adta át Balog Zoltán, az Emberi Erőforrások Minisztériumának minisztere a magyarországi nemzetiségek arra érdemes személyeinek és intézményeinek a 2013-as Nemzetiségekért Díjat.

Balog Zoltán köszöntő beszédében kiemelte, hogy Magyarország kormánya büszke a nemzetiségeire, mivel azok gazdagítják és erősítik a többségi társadalmat. A kormány nemzetiségi politikájának a megerősítését jelenti, hogy a 2011-es népszámláláson többen vallották magukat valamely nemzetiséghez tartozónak. A nemzetiségekhez való tartozás pedig együtt jár a nemzetiségi kultúra felvirágzásával.

Ezt követően német nemzetiségi táncelőadás vezette fel a díjátadót. A magyarországi lengyelség részéről a Magyarországi Lengyelség Múzeuma és Levéltára kapta meg működése elismeréseképp ezt a megtisztelő kitüntetést.

Az Országos Lengyel Önkormányzat elsőként alapított intézménye a létrejötté óta kettős célt szolgál: egyfelől a magyarországi lengyelség, a polónia, másfelől a tizenegy évszázados magyar-lengyel kapcsolatok történetét, tárgyi emlékeit gyűjti és mutatja be. Kiállításai, kiadványai jelzik e következetes munka állomásait. A Múzeum nevében dr. Sutarski Konrád igazgató úr vette át a díjat.

A díjátadót követően szlovák népdalok, magyarországi és erdélyi cigány népdalok, német trombitaszóló, horvát tamburások előadása zárta a 2013-as díjátadó ünnepséget.

Az esemény azonban ezzel nem ért véget, mivel a díjátadót követően mutatatták be a 13 magyarországi nemzetiség ételeit és tálalási szokásait bemutató nemzetiségi szakácskönyvet. Az érdeklődők az Országos Lengyel Önkormányzat Hivatalában rendelhetik meg ezt a színes és tartalmas kiadványt.

Nyitrai Zoltán, fot. NZ

ÉVÉRTÉKELŐ TISZAÚJVÁROSBAN

2013. december 20-án tartotta évzáró rendezvényét a Tiszaújvárosi Lengyel Önkormányzat. Advent negyedik vasárnapja előtt a Városháza épületénél felállított színpadnál gyűltek össze a nemzetiségiek és a helyi érdeklők, hogy megtekintsék a kulturális műsort. A program keretében az Edelényi Lengyel Táncsoport tagjai szerepeltek nagy sikerrel. Krakói táncokat adtak elő népviseletben. Fellépett még az örmény nemzetiség zenekara, illetve helyi együttesek

A lengyel program a Főnix Hotel dísztermében folytatódott, melyen részt vett Dr. Fülöp György alpolgármester és Vendlerné Polyák Ilona önkormányzati képviselő. A megjelenteket Poros Andrásné elnök köszöntötte, majd a város vezetői szólaltak fel. Jókívánságaik mellett elmondták, hogy elégedettek a Lengyel Önkormányzat munkájával, együttműködésével és – a település más nemzetiségeihez hasonlóan – 2014-ben is számíthatnak a Tiszaújvárosi Önkormányzat további támogatására. A városba az 1950-es, '60-as években, az ipartelepítés beindulásakor az egész országból érkeztek „telepesek”, köztük a hazánkban élő nemzetiségiek is. Így nemcsak a létszámot növelték, hanem színesebb is lett a település. Ennek megőrzése és fenntartása nemzeti ügy.

Poros Andrásné az évértékelőjében elmondta, hogy eredményes évet zártak. A rendezvények közül kiemelte a Magyar-Lengyel Barátság Napján való jelenlétét Tarnóiban, a derenki búcsú megrendezését, illetve a bialkai látogatást. Úgy vélte, hogy ezek a programok tovább erősítették a magyar-lengyel kapcsolatokat – nemcsak helyi, de országos szinten is. A munkát 2014-ben is tovább kell folytatnunk. Legfontosabb feladatunk – a betervezett rendezvényeken kívül – a regisztrációval és a nemzetiségi választásokkal kapcsolatos felvilágosító munka végzése, majd a megalakuló új nemzetiségi önkormányzatok munkájának segítése. S végül az elnök asszony megköszönte a támogatást mindenkinek, aki segítette a munkájában, majd áldott, békés karácsonyi ünnepeket és eredményekben gazdag boldog újévet kívánt.

A vacsorát követően baráti beszélgetés, zene, tánc zárta a rendezvényt.

Fekete Dénes

Polsko-węgierska przyjaźń w Limanowej

Swoją oficjalną działalność rozpoczęło Limanowskie Stowarzyszenie Historii Ożywionej Jabłoniec 1914. W statucie jako jeden z celów przewodnich znajduje się m.in. „rozwijanie przyjaźni między narodami: węgierskim i polskim w oparciu o tysiącletnią spuściznę wspólnej historii.” Prezesem Stowarzyszenia został wybrany Marek Sukiennik, od lat kultywujący pamięć o wspólnych korzeniach polsko-węgierskiej przyjaźni, pasjonat i znawca historii. W grudniu Stowarzyszenie zorganizowało uroczyste obchody 99. rocznicy Bitwy Limanowskiej, w których uczestniczyła osiemnastoosobowa delegacja z Węgier. Przewodniczył jej generał brygady István Kun Szábo – dowódca Brygady Garnizonowej Armii Węgierskiej w Budapeszcie. W dniach 10-12 grudnia odbyły się w Limanowej dwustronne polsko-węgierskie rozmowy dotyczące organizacji setnej rocznicy Bitwy Limanowskiej.

(red. fot. R. Szuszkiewicz)

REGISZTRÁCIÓ a lengyel nemzetiségi névjegyzékbe

A magyar történelemben először, 2014. január 1-től minden:

1. magyar állampolgársággal és magyarországi lakcímkártyával rendelkező lengyel nemzetiségű és/vagy lengyel érzelmű választópolgár kérheti a lengyel nemzetiségi névjegyzékbe vételét és

-szavazhat az őszi önkormányzati választásokon a lengyel önkormányzatok képviselőire

-április 6-án lengyel nemzetiségi képviselőt/szószlót juttathat a Magyar Országgyűlésbe.

2. lengyel állampolgársággal és magyarországi lakcímkártyával rendelkező választópolgár kérheti a lengyel nemzetiségi névjegyzékbe vételét és

-szavazhat az őszi önkormányzati választásokon a lengyel önkormányzatok képviselőire

-szavazhat az Európai Unió választásokon.

A CSAK lengyel állampolgársággal rendelkező szavazópolgárok a magyar országgyűlési választásokon sem a magyar pártok egyéni és pártlistájára, sem a lengyel nemzetiségi listára nem szavazhatnak.

A magyarországi polónia és a Magyarországon élő lengyel állampolgárok ezt a jogukat CSAK úgy tudják érvényesíteni, ha **REGISZTRÁLNAK** a nemzetiségi választásokra.

Regisztrálni három módon tudnak:

1. személyesen a lakóhely szerinti választási irodánál,

2. levélben – a Nemzeti Választási Iroda által kiküldött vagy a Polonia Węgierska havilapban megtalálható formanyomtatvány kitöltésével és annak a lakóhely szerinti választási irodához juttatásával (**a forma-nyomtatvány fénymásolható/sokszorosítható**),

3. online – az interneten a www.valasztas.hu oldalon keresztül.

A **REGISZTRÁCIÓ** elsődlegesen a lengyel önkormányzati (helyi, megyei, fővárosi, országos) választásokra vonatkozik.

Amennyiben a formanyomtatvány „B” pontját is bejelöljük, úgy az országgyűlési választásokon a parlamenti pártok listás helyeire nem szavazhatunk, csupán az egyéni listára. Ennek az oka, hogy a „B” pont bejelölése azt jelenti, hogy az országos **lengyel listára kívánunk szavazni**.

Amennyiben valaki úgy dönt, hogy az országos lengyel lista helyett a **parlamenti pártok listájára** kíván szavazni, úgy a „B” pontot ne jelölje be! Ebben az esetben CSAK

az önkormányzati választásokon tud a lengyel jelöltre szavazni. Ettől függetlenül a lengyel nemzetiségi szószló megválasztásra kerül.

A regisztráció során meg kell adni a személyes adatokat (1-5. pont) majd:

- „A” pont: a lengyel nemzetiséghez tartozást (családi kötelek vagy érzelmi alapon)

- „B” pont: bejelölni, hogy a névjegyzékbe vétel hatálya az országgyűlési képviselők választására terjedjen ki (amennyiben ezt bejelöli, Ön szavazhat a magyar pártok egyéni jelöltjeire, azonban a magyar pártok listás jelöltjeire nem szavazhat, mivel a lengyel nemzetiségi listára szavaz) – amennyiben ezt nem jelöli be, Ön a magyar pártok egyéni és listás helyeire szavazhat, azonban regisztrációjával így is kifejezi, hogy támogatja a lengyel nemzetiséget, és az önkormányzati választásokon szavazhat lengyel jelöltre.

- „T” pont: ezt a pontot nem kell most bejelölni. A nemzetiségi névjegyzékbe történő regisztráció nem végleges. Amennyiben a későbbiekben nem szeretne szerepelni a lengyel nemzetiségi névjegyzékben, akkor kell ezt a pontot bejelölni vagy a helyi választási irodától kérheti nevének törlését a listáról.

A második oldalon található „C”, „D”, „E”, „F” pontokat csak akkor kell jelölni, ha speciális segítségre van szükségünk (pl. Braille-írással ellátott szavazószablonra vagy akadálymentes szavazóhelyiség biztosítására). Itt is található egy „T” pont melynek jelölésével a későbbiekben törölthetjük a megadott adatot.

A következő, „G” és „H” pontok bejelölése csak akkor lényeges, amennyiben nem szeretnénk, ha a választási iroda kiadná címünket a választási kampányban részt vevő jelölőszervezeteknek. Cél szerű ezt nem bejelölni, mivel így megkapjuk a jelölő szervezetektől a választásokkal kapcsolatos és szükséges információkat. A „T” pont jelölésével ebben az esetben is lehetőségünk van a későbbiekben módosítani az engedélyezésen.

Az utolsó, a 6. pontban megadhatjuk azt a címet, ahol az Országos Választási Iroda értesíthet minket a **REGISZTRÁCIÓ** elbírálásáról. Ez a cím lehet a postacímünk, de lehet egy e-mail cím is.

A nemzetiségi névjegyzékbe történő regisztrációval és a választási részvétellel páratlan lehetőségünk kínálkozik arra, hogy olyan személy kerüljön a parlamentbe, aki közülünk származik, ismeri a magyarországi lengyelség megoldásra váró feladatait, jelenleg is tevékenyen részt vesz a lengyelség életében, és a Magyar Országgyűlésben végzett munkáján valamint nemzetközi kapcsolatrendszerén keresztül előmozdítja a polónia materiális és szellemi gyarapodását.

Az első lépés ehhez a REGISZTRÁCIÓ!

REGISZTRÁLJON MOST!

Nyitrai Zoltán

REJESTRACJA

na liście wyborców w wyborach do samorządów narodowościowych

Od 1 stycznia 2014 roku, po raz pierwszy w historii Węgier, każdy obywatel należący do mniejszości polskiej na Węgrzech i/lub zaangażowany w sprawy polskie i polonijne, posiadający

1. obywatelstwo węgierskie oraz kartę poświadczającą adres zamieszkania na Węgrzech (lakcímkártya)

może wystąpić o rejestrację na liście polskiej mniejszości narodowej i

- głosować w jesiennych wyborach samorządowych na radnych polskich samorządów narodowościowych
- głosować na rzecznika polskiej mniejszości narodowej w Parlamencie Węgierskim.

2. obywatelstwo polskie oraz kartę poświadczającą adres zamieszkania na Węgrzech (lakcímkártya)

może wystąpić o rejestrację na liście polskiej mniejszości narodowej i

- głosować w jesiennych wyborach samorządowych na radnych polskich samorządów narodowościowych
- głosować w wyborach do Parlamentu Europejskiego.

Wyborca nieposiadający obywatelstwa węgierskiego, a **WYŁĄCZNIE obywatelstwo polskie (oraz kartę poświadczającą adres zamieszkania na Węgrzech /lakcímkártya/)** nie może głosować ani na kandydatów indywidualnych do Parlamentu węgierskiego, ani na partie węgierskie, ani na listę polskiej narodowości w wyborach parlamentarnych do Parlamentu węgierskiego.

Polonia węgierska oraz obywatele polscy zamieszkali na terenie Węgier mogą skorzystać z tego prawa **WYŁĄCZNIE** po dokonaniu **REJESTRACJI** do wyborów narodowościowych.

Jak można się zarejestrować?

1. **Osobiście** w biurze wyborczym właściwym dla miejsca zamieszkania lub
2. **listownie** – wysyłając do właściwego dla miejsca zamieszkania biura wyborczego wypełniony formularz rejestracji wyborcy, przysłany drogą pocztową przez Narodowe Biuro Wyborcze. Formularz znajduje się także w miesięczniku „Polonia Węgierska” (formularz rejestracji wyborcy można kserować/powielić) lub
3. **online** – wypełniając formularz dostępny na stronie internetowej www.valasztas.hu.

REJESTRACJA dotyczy przede wszystkim wyborów samorządowych (lokalnych, wojewódzkich, stołecznych oraz krajowych).

W przypadku zaznaczenia punktu „B” wyborca nie może głosować na listy partyjne, jedynie na kandydatów indywidualnych. Zaznaczenie punktu „B” oznacza zamiar **głosowania na polską listę narodowościową**.

W przypadku zamiaru głosowania na listy partyjne proszę nie zaznaczać punktu „B”! W takim przypadku na polskich kandydatów wyborca będzie mógł głosować TYLKO w wyborach samorządowych.

W formularzu rejestracyjnym należy wypełnić rubryki dotyczące danych osobowych (1-5), a następnie zaznaczyć któryś z punktów („A” lub „B”):

- punkt „A” - przynależność do mniejszości narodowej (poprzez więzy rodzinne lub zaangażowanie uczuciowe)
- punkt „B” - oznacza, że rejestracja dotyczy również wyborów parlamentarnych (w przypadku zaznaczenia tego punktu, wyborca ma prawo głosować w wyborach parlamentarnych na indywidualnych kandydatów partii, natomiast nie może głosować na listy partyjne, ponieważ zamiast tego będzie głosował na listę narodowościową). W przypadku, jeżeli wyborca nie zaznaczy w/w punktu, ma prawo głosować zarówno na kandydatów indywidualnych, jak i na listy partyjne, jednocześnie jednak, poprzez rejestrację na liście wyborców do wyborów samorządów narodowościowych, wyborca daje wyraz swojego poparcia dla mniejszości polskiej, a w późniejszych wyborach do Parlamentu Europejskiego oraz do samorządów może głosować na kandydatów polskich.
- punkt „T” – tego punktu przy rejestracji nie trzeba zaznaczać. Rejestracja na liście wyborców w wyborach do samorządów narodowościowych nie musi oznaczać ostatecznej decyzji. Jeżeli w późniejszym czasie wyborca zmieni decyzję, może zwrócić się do właściwego dla swojego miejsca zamieszkania biura wyborczego z prośbą o usunięcie go z listy.
- Na drugiej stronie formularza znajdują się punkty „C”, „D”, „E”, „F”. Zaznaczenie ich jest konieczne w przypadku, jeżeli wyborca ma szczególne zapotrzebowania związane z wyborami (np. szablon wyborczy z pismem Braille’a, zabezpieczenie pomieszczenia wyborczego dla osób niepełnosprawnych). W tej części formularza również znajduje się punkt „T”, którego zakreśleniem można zweryfikować wcześniejsze dane.
- Zaznaczenie punktów „G” oraz „H” jest konieczne tylko w przypadku, jeżeli wyborca nie wyraża zgody na udostępnienie podczas kampanii wyborczej swoich danych organizacjom wystawiającym swoich kandydatów. Zalecamy nie zaznaczać tych punktów, ponieważ w ten sposób nie będziemy otrzymywać od organizacji informacji związanych z wyborami. Zaznaczając punkt „T”, wyborca ma możliwość zweryfikowania wcześniejszej decyzji.
- W ostatnim (6) punkcie wyborca może podać adres pocztowy lub elektroniczny, na który Krajowe Biuro Wyborcze może wysłać decyzję o **REJESTRACJI** na liście narodowościowej.

Rejestracja na liście wyborców w wyborach narodowościowych oraz udział w tych wyborach stanowi niecodzienną możliwość dla polskiej mniejszości narodowej, aby w Parlamencie Węgierskim reprezentowała nas taka osoba, która jest jednym z nas, posiada szeroką wiedzę o tym, jakie problemy naszej mniejszości czekają na rozwiązanie, już obecnie bierze aktywny udział w życiu Polonii węgierskiej, a swoją pracą w Parlamencie Węgierskim oraz dzięki posiadanym kontaktom międzynarodowym będzie mogła przyczynić się do materialnego i duchowego wzrostu społeczności polonijnej na Węgrzech.

Pierwszym krokiem do osiągnięcia tego celu jest REJESTRACJA! ZAREJESTRUJ SIĘ JUŻ TERAZ!!!

Nyitrai Zoltán

Pożegnanie Marii Pál

20 grudnia o godz. 10.00 w budapeszteńskim Kościele Polskim odbyły się uroczystości pogrzebowe zmarłej niedawno Marii Pál. Do kościoła, poza najbliższą rodziną kochanej i szanowanej przez wszystkich Marysi, licznie przybyli jej przyjaciele i znajomi. Obecny był ambasador RP, Roman Kowalski wraz z Małżonką, pani prezes Stowarzyszenia Polskich Katolików na Węgrzech p.w. św. Wojciecha, Monika Sagun Molnárné, przewodnicząca Ogólnokrajowego Samorządu Polskiego na Węgrzech, dr Halina Csúcs Lászlóné, liczni przedstawiciele Polonii z Budapesztu, a także wielu innych miast i miejscowości węgierskich, w których żyją Polacy, którzy pragnęli towarzyszyć Marii w jej ostatniej drodze. Swoje wspomnienia i myśli o zmarłej przekazała zebrany w kościele Monika Molnárné i Halina Csúcs, a także pan ambasador. Zgodnie podkreślali oni oddanie Pani Marii dla tych wszystkich, którzy potrzebowali pomocy. Ksiądz Karol Kozłowski SChr odczytał listy kondolencyjne, przysłane z Polski, a następnie odprawił mszę żałobną, po czym urnę z prochami złożono w kolumbarium kościoła. Podczas uroczystości pogrzebowej śpiewał chór św. Kingi pod kierownictwem Szilvesztra Rostettera. Następnie uczestnicy pogrzebu zostali zaproszeni do Domu Polskiego na poczęstunek, zgodnie z życzeniem Marii, aby nikt nie odchodził stąd bez poczęstowania ciastkiem i herbatą.

Pani Maria na zawsze pozostanie w pamięci tych, którzy ją znali!

(v.)

Pál Maria végső búcsúztatása

December 20-án 10.00 órással kezdettel a budapesti Lengyel Templomban sor került a nemrég elhunyt Pál Maria végső búcsúztatására. A mindenki által szeretett Marysia közvetlen családján kívül számos barátja és ismerőse érkezett a templomba. A temetésen jelen volt Roman Kowalski lengyel nagykövet és a felesége, Molnárné Sagun Monika, a Magyarországi Lengyel Katolikusok Szent Adalbert Egyesületének elnöke, dr. Csúcs Lászlóné, az Országos Lengyel Önkormányzat elnöke, valamint a budapesti és magyarországi Polónia számos képviselője. Mindazok, akik szerették volna elkísérni őt az utolsó útjára. A szertartás elején Molnárné Sagun Monika, dr. Csúcs Lászlóné Halina és Roman Kowalski saját emlékeiket és gondolataikat osztották meg az elhunyttról. Mindannyian hangsúlyozták Maria asszony segítőkészségét és oltalmát, amit a rászorulóknak nyújtott. Karol Kozłowski atya a Lengyelországból érkezett, részvénytílvánító levelek felolvasása után gyászmisét celebrált. A mise után a Maria földi maradványait tartalmazó urnát elhelyezték a templom kolumbáriumában. A gyászszertartás alatt a Szent Kinga Kórus énekelt Rostetter Szilveszter vezetésével. A szertartás után a gyászolók a Lengyel Házban gyűltek össze, ahol Maria asszony kívánságának megfelelően süteménnyel és teával kínálták meg őket.

Maria asszony örökké az emlékezetünkben marad!

(v.)

ODESZŁA MARIA PÁL

Z żalem informujemy, że w dniu 8 grudnia 2013 roku w Budapeszcie, po ciężkiej chorobie, w wieku 75 lat zmarła nasza polonijna Koleżanka śp. Maria Pál. Marysia była członkiem założycielem, a potem członkiem zarządu Stowarzyszenia Katolików Polskich na Węgrzech pw. św. Wojciecha i przez szereg lat motorem ciekawych i pożytecznych poczynaniań tego stowarzyszenia. Całym sercem oddana była sprawom Domu Polskiego - była świadkiem jego odzyskania w 1998 roku, a następnie przebudowy i powstania Domu Polskiego w jego obecnej szacie. Troską otaczała - zwłaszcza zaraz po powrocie do niego polskich księży - sprawy Polskiego Kościoła na Kőbánya. Przez wiele lat była oddanym członkiem polskiej wspólnoty parafialnej. Niech pamięć o Niej żyje długo!

(b.)

Maria Barnat w 1974 roku wyszła za mąż za Węgra - Karola Pála. Dwa lata później przeprowadziła się na Węgry. Była matką dwójki dzieci: Marka i Tomka. Razem z mężem od początku przychodzili do Polskiego Kościoła na Msze św. Po zmianach politycznych w 1989 roku Maria

zaangażowała się w pierwszej radzie parafialnej przy ks. Józefie Wojdzie. Tam skrzyżowały się drogi Marii z niektórymi aktywnymi członkami naszej Polonii. To było prawie 25 lat temu, kiedy nie tylko swój czas, ale czas całej rodziny państwa Pál podporządkował się rytmowi tego miejsca na Kőbánya, życiu parafialnemu i przybywającym tam Polakom. Były to pierwsze Wigilie dla samotnych Polaków, posiłki dla polskich studentów, organizowanie sobotniej szkoły polskiej, pożegnania i powitania polskich dyplomatów i księży.

Od początku, a było to 15 lat temu, Maria uczestniczyła w organizowaniu życia w nowo oddanym Domu Polskim, prowadziła akcję pomocy dzieciom ofiar powodzi w Polsce i na Ukrainie. Była naszą pierwszą "Gospodynią" Domu Polskiego. Zawsze mawiała "Tutaj każdy musi dostać kubek herbaty i ciastko". Wymagała od siebie, ale i od nas wszystkich. A jako zawodowa fryzjerka dbała nawet o wygląd swoich rodaków. Pierwsza przychodziła na służbę i ostatnia wychodziła.

Marysia Pál wpisała się w historię Kościoła i Domu Polskiego. Kiedy przyszedł najcięższy czas próby, choroba, Marysia walczyła jak biblijny Hiob, aż poddała się woli Bożej i opiece Marii - swojej patronki, do krókiej nieustannie się modliła. Dlatego ufamy że Maryja zabrała ją do swojego Syna w święto Niepokalanego Poczęcia swego, dnia 8 grudnia 2013 roku.

W imieniu całej Polonii wyrażamy podziękowanie Marysi za jej trud i pracę dla nas wszystkich, zastanie na zawsze w naszej pamięci. Łączymy się w bólu z mężem Karolem, synami i całą rodziną.

Monika Molnárné-Sagun

Czy rok 2013 był rokiem udanym? Działalność SNP XIII dzielnicy Budapesztu

3 grudnia 2013 r. w siedzibie SNP XIII dzielnicy Budapesztu - w Domu Narodowości - z udziałem licznie zebranych gości - odbyło się otwarte zebranie sprawozdawcze z działalności Samorządu w 2013 roku. Jak zgodnie stwierdzili zebrani, zrobiliśmy naprawdę dużo, samodzielnie i we współpracy głównie ze Stołecznym Samorządem Polskim oraz SNP XVIII i II dzielnicy Budapesztu. I co najważniejsze mogliśmy wesprzeć finansowo łącznie na sumę 600 tysięcy forintów przede wszystkim Kościół Polski (jest on zawsze miejscem spotkań Polaków i ludzi z nami związanych nie tylko z Budapesztu, ale z całych Węgier, a także Polaków przybyłych z Polski), Stowarzyszenie Świętego Wojciecha z przeznaczeniem na konkretne cele, jak np. Kalendarz na 2014 rok, przedszkole, nauczanie religii przez polskie siostry, redakcję kalendarza „Quo Vadis”, Mikołaja dla dzieci, Wigilii dla seniorów, Chór św. Kingi. Ponadto Samorząd wspomógł wydanie książki przez Muzeum

i Archiwum Węgierskiej Polonii z okazji jego 15-lecia, zapremerował na 2014 rok „Polonię Węgierską” i „Głos Polonii”, a także współfinansował paczki mikołajowe dla dzieci ze Szkoły Polskiej przy Ambasadzie RP i udzielił dotacji Stowarzyszeniu „Polonia Nova” - organizatorowi Uniwersytetu Otwartego i Klubu Filmowego. Nie zapomnieliśmy też o wsparciu obozu dla dzieci w Polsce, którego organizatorem był Stołeczny Samorząd Polski, a także Zespołu muzycznego „AZNAP”, którym opiekujemy się jako Samorząd.

Grudniowe spotkanie sprawozdawcze było jednocześnie okazją do zaprezentowania pięknej wystawy poświęconej polskiej królowej, córce króla Ludwika Węgierskiego i wnuczce Elżbiet Łokietkówny, zonie króla Władysława Jagiełły - św. Jadwidze. Wyczerpujący wykład na jej temat wygłosił nasz proboszcz, ks. Karol Kozłowski, który dokonał też otwarcia wystawy. A potem, z racji zbliżających się świąt Bożego Narodzenia odbyło się polskie spotkanie klubowe - powszechnie lubiana forma otwartych dla wszystkich imprez narodowościowych, podczas

których można porozmawiać, pośpiewać. Ogromnie cieszymy się, gdy przychodzą do nas nie tylko ludzie polskiego pochodzenia, ale również nasi serdeczni przyjaciele Węgrzy, a nawet przedstawiciele innych narodowości. 11 grudnia wspólnie z Instytutem Polskim, w jego siedzibie zorganizowaliśmy pokaz filmu „Magyar szív” – Węgierskie serce” oraz spotkanie z reżyserem, byłym ambasadorem RP na Węgrzech, Grzegorzem Łubczykiem, współautorem dwutomowego i dwujęzycznego albumu o polskich uchodźcach na Węgrzech z okresu II wojny światowej „Pamięć – Emlékezés”.

Po projekcji filmu, na którą przybyłowiele osób nie tylko z Budapesztu, Grzegorz Łubczyk odpowiadał na liczne pytania widzowi. Z naszej dzielnicy w spotkaniu wzięła udział najstarsza polska uciekinierka na Węgry, pani Rozalia Szakaly, o której przygotowujemy film. 15 grudnia tradycyjnie już byliśmy, obok Stołecznego Samorządu Polskiego oraz Samorządów Polskich II i XVIII dzielnicy, współorganizatorem pięknej uroczystości wigilijnej w Sali Teatralnej przy ulicy Akademia 1. W programie artystycznym był koncert kolęd w wykonaniu naszego Chóru Świętej Kingi i artystki piosenkarki z Warszawy, Danuty Błażejczyk. Podczas Festiwalu Narodowościowego XIII dzielnicy nasz samorząd reprezentował zespół muzyczno-taneczny „Grojcowianie” spod Żywca, który podbił serca licznie zebranej widowni. Dzień wcześniej z naszej inicjatywy członkowie zespołu wystąpili w Polskim Kościele i w Domu Polskim z okazji odpustu kościelnego. Mieliśmy też piękną wystawę fotograficzną najpiękniejszych zabytków polskich w postaci nagrobków i pomników na Cmentarzu Łyczakowskim we Lwowie.

Wspólnie natomiast zorganizowaliśmy Bal Polonii, czterodniową wycieczkę do Tarnowa z okazji Dnia Przyjaźni Polsko-Węgierskiej, II Polski Festiwal i VI Galę Polonii z udziałem wszystkich działających na Węgrzech polskich chórów, zespołów folklorystycznych, zespołów muzycznych itd., wycieczko-pielgrzymkę do Muszyny, Starego Sącza, Krynicy i okolic.

Nasze imprezy są otwarte dla wszystkich z całego Budapesztu i nie tylko przedstawiciele naszej narodowości, podobnie jak i my uczestnicząc aktywnie w życiu polonijnym staramy się brać udział we wszystkich imprezach, na które jesteśmy zapraszani, powiadając przy tym znanych nam polonusów i sympatyków z XIII dzielnicy. Z czego finansowaliśmy nasze projekty? Otóż 1019 tys. forintów wygraliśmy w konkursie na zadania, a 450 tys. w konkursach XIII dzielnicy. Nie wydaliśmy jeszcze wszystkich pieniędzy, bo przecież w na rok 2014 mamy wiele planów, że wspomnimy tylko o niektórych z nich, tych najbliższych: o spotkaniu z dr. Imre Molnárem, który zapozna nas z działalnością i życiem wybitnego polityka Jánosa Esterházyego, którego matką była Polka, księżna Tarnowska, marcowym tradycyjnym już Balu Polonii, wyjeździe do Egeru, gdzie w tym roku obchodzony będzie Dzień Przyjaźni Polsko-Węgierskiej. Zachęcam zatem do odwiedzania naszej strony internetowej www.lengyel13.hu, gdzie informujemy o wszystkich naszych imprezach.

(akor)

Szakralitás Csekovszky Árpád kerámiái a Magyarországi Lengyeliség Múzeumában

Különleges, ünnephez illő tárlatot mutatott be a 2013-as esztendő végén a Magyarországi Lengyeliség Múzeuma és Levéltára. December 11-én Csekovszky Árpád Munkácsy-díjas keramikuskészítő szakrális témájú alkotásából nyílt kiállítás az intézményben. A megnyitőünnepségen, melyen jelen volt a művész özvegye, Csekovszky Árpádné Edit asszony is, a múzeum igazgatója, dr. Konrad SutarSKI köszöntő szavai után Karol Kozłowski atya, a Magyarországi Lengyel Perszonális Plébánia vezetője szakralitás és művészet kapcsolatát elemezte, míg Feledy Balázs művészeti író a művész munkásságát méltatva ajánlották a nézők figyelmébe a kiállítást. Ezt követően a mester egykori tanítványa, dr. F. Orosz Sára DLA keramikuskészítő tartott rendkívül élvezetes tárlatvezetést.

Csekovszky Árpád (1931-1997) apai ágon lengyel származású keramikuskészítő a magyar kerámiakészítő XX. századi történetének egyik legmeghatározóbb alakja. Festőnek készült, de vallásos neveltetése miatt nem vették fel a Képzőművészeti Főiskolára, helyette az Iparművészeti Főiskolára került, ahol a kor legnagyobbnak művészetegyeniségei (Borsos Miklós szobrászművész és Gádor István keramikuskészítő) tanítottak. Elég korán nyilvánvalóvá vált számára, hogy nem akar a hagyományos értelemben vett tárgyformálással, használati- vagy dísz tárgykészítéssel a kerámiakészítő foglalkozni. Sokkal inkább az anyagban rejlő formai és kifejezési lehetőségek vonzották. Művészetét állandó útkeresés, kísérletezés jellemezte, melynek köszönhetően több száz, a plasztika nyelvét beszélő kerámiakészítést hagyott az utókorra. Ma is látható számos technikai és formai újítást hordozó köztéri munkája, murális műve, nem is beszélve a nagy számban jelenlévő, kisebb méretű, intímabb hangvételű szobraitól.

A hit és az erkölcsi hozzáállás kérdései mindig is élénken foglalkoztatták Csekovszky Árpádot. Nem véletlen hát, hogy oeuvre-jében meghatározó szerep jut a szakrális témájú munkáknak. Ezen alkotásokból láthatunk egy nagyon szép válogatást a Csekovszky Gyűjtemény Kiállításához a Magyarországi Lengyeliség Múzeumában. A tárlaton pontosan végig lehet követni a szakralitáshoz kapcsolható, az életműben folyamatosan visszatérő témákat. Külön csoportot képeznek a kereszt motívumára épülő, annak szerkezeti és formai sajátosságait figyelembe véve és továbbgondoló plasztikák, mint pl. a Dólt keresztetek vagy a Keresztívők c. kompozíciók. A kereszt témájához kapcsolódnak a megfeszített Krisztust ábrázoló korpuszszobrok, melyeknél a mester egyes esetekben a végtelenség leegyszerűsítve, szinte csak jelzőszerűen ábrázolja az emberi testet, ráirányítva ezzel figyelmünket a szenvedés és a megváltás lényegére. A tárlaton túlsúlyban vannak a 90-es évek első felében készített ún. fülkeformába foglalt művek. Ezek a gyakran egyszerű mértani formákból, elemekből építkező kompo-

zíciónak (Keresztút, Keresztrefeszítés, Golgota) megrendítő erővel jelenítik meg Krisztus szenvedéstörténetének állomásait, az esendő, sorsát önként vállaló Emberré lett Isten gyötrelmét. Csekovszky életének utolsó éveiben e témák váltak hangsúlyossá, egy-egy jelenetet többféle változatban is elkészített. A kiállított művek között például két 1993-ból származó Golgota-ábrázolás is helyet kapott. Az egyik egy oxidál színezett kerámia, melyen a megfeszített Krisztus alakját fohászoló embertömeg veszi körül. A másik, terrakotta alkotáson igen érdekes kompozíciós megoldást alkalmazott a művész. A fülkeformában a hagyományos Golgota-ábrázolásnak megfelelően Jézusnak és a két latornak a népművészet őszinteségével megmintázott figurái láthatók. A mű azonban nemcsak egy nézetre komponált; a fülke külső falán köpenybe burkolt emberek egész sora jelenik meg. Visszakanyarodva a Húsvéti Misztérium jeleneteinek sorában ugyancsak figyelemre emel az 1992-ben készült Utolsó vacsora című mű. A fülkeszobor középpontjában Jézust látjuk a hatalmas kehellyel, a Megváltó alakját tanítványai veszik körül, figyelmük a kehelyre összpontosul. Egy közülük, Júdás, azonban a többiekkel ellentétben, társaitól elfordulva, oxidál színezett plasztikák mellett. Nem véletlen, hiszen ez utóbbi megoldásban jóval több kifejezési lehetőség és erő rejlik, amit jól példáznak az elkészült plasztikák. Érdemes még szólni a tárlaton bemutatott, a keramikuskészítő gyermekkori emlékeiből táplálkozó, Pécs városának jellegzetes építményeit megidéző kerámia tájképekről, vedutákról illetve az ugyanezen témát történelmi távlatokban feldolgozó olajfestményekről is. A meghatározó élményeket jelentő város képe mind a festményeken, mind a kerámiákon szubjektív megközelítésben, az idő határait átlépve fogalmazódik meg.

Csekovszky Árpád munkásságáról nagyon nehéz tárgyilagosan, távol-ságtartóan beszélni. Alkotásai valahol legbelül, mélyen szólalnak meg az emberben, hatásuk Bach csellósztíveit juttatja eszembe. Már csak azért is, mert a mester művészet, hite, erkölcsi hozzáállása követendő utat jelölt ki mindannyiunk számára.

A kiállítás február 15-ig látogatható.

Csekovszky Árpád műveinek jelentős részét a Rákosligetben található Csekovszky Emlékgyűjtemény Kiállításához (XVII. kerület, XVI. u. 1.) őrzik. A teljes életmű megismeréséhez feltétlenül érdemes ide ellátogatni.

Köszönet illeti Csekovszky Árpádné Edit asszonyt és dr. F. Orosz Sárát, akik lehetővé tették, hogy közelebről is megismerjem Csekovszky Árpád művészetét.

Trojan Márta

Stowarzyszenie Katolików Polskich - co przed nami?

Rok 2014 to znowu nowe wyzwania. W przyszłym roku będziemy przeżywać wspólnie z całym Kościołem powszechnym kanonizację wielkiego Polaka i Papieża Jana Pawła II. Wiele naszych programów poświęconych jest co roku myśli i nauce Jana Pawła II. Pragniemy pokazać u nas wystawę "Mężczyznę i kobietę stworzył ich". To właśnie Papież w rocznicę 1000-lecia śmierci naszego patrona św. Wojciecha, w Gnieźnie w 1997 roku, zaprosił 7 premierów Europy Środkowej, aby podkreślić wspólne, chrześcijańskie korzenie narodów i struktur europejskich. Nie możemy o tym zapomnieć. Już w latach 90. jako stowarzyszenie polonijne weszliśmy w struktury organizacji ogólnopolonijnych, takich jak: Rada Duszpasterska Zachodniej Europy, Rada Polonii Świata oraz Europejska Unia Wspólnot Polonijnych. W tym roku byliśmy wraz z Polską Parafią Personalną gospodarzami Rady Duszpasterskiej Zachodniej Europy. Obrady odbyły się w Mariabesno, tematem obrad były "Media w przekazywaniu wiary". Na obradach Rady Polonii Świata w Pułtusk w dniach 9-11 listopada dyskutowano natomiast o przeszłości i roli Polonii w krajach zamieszkania, o Karcie Polaka, o podwójnym obywatelstwie. Znowu jako Polonia węgierska wraz z innymi mniejszościami na Węgrzech możemy poszczycić się tym, że żyjemy w kraju, gdzie respektowane są prawa innych narodowości. W tym roku udało nam się wejść także w jeden z programów projektu europejskiego "Migracje-Integracja-Tożsamość-Europejska Kultura", który powstał dzięki współpracy przedstawicieli organizacji polonijnych z 7 krajów. Jako organizacja o charakterze chrześcijańskim pragniemy wnieść do projektu temat edukacji poprzez imrezy kulturalne oraz temat, jak można zachować tożsamość emigrantów wzorując się na naszym polsko-węgierskim przykładzie. Przedstawiciele organizacji polonijnych tego programu będziemy gościć na XX Dniach Polskiej Kultury Chrześcijańskiej. Rok 2014 ogłoszony został Rokiem Wolności. W związku z tym planujemy wystawę fotografii "Gdańsk miasto wolności oraz rola pomorskich kapliczek", konferencję młodych na temat: Środkowa Europa po zmianach 1989 roku, poprzedzoną wyszegradzką pioską wycieczką historyczną. Z okazji 75-lecia uchodźstwa polskiego na Węgry pragniemy umieścić tablicę pamiątkową na murach naszego Kościoła Polskiego. W ramach pokazów ciekawych regionów Polski w 2014 roku chcemy zaprezentować region Orawy wraz z historycznym kościołkiem świętych polsko-węgierskich w Jablonce, oraz wystawę fotograficzną Andrasa Busko "Polska widziana oczami Węgry", a nowy rok rozpoczniemy wystawą gobelinów Wiesławy Halász Szabó.

To oczywiście tylko część planowanych programów na 2014 rok. Dużo będzie zależało od dotacji finansowych od polsko-węgierskich ministerstw. Plany mamy jednak ambitne i pragniemy współpracować jako organizacja i Dom Polski ze wszystkimi, którym bliskie są nasze programy. W Domu Polskim oprócz Stowarzyszenia św. Wojciecha działa również Polski Ośrodek Kulturalno-Oświatowy, jako jedna z trzech filii instytucji Ogólnokrajowego Samorządu Polskiego. Dzięki dotacjom na tę intuicję możemy przeciętnie raz w miesiącu organizować nowe programy. Dodatkowo też możemy dofinansować w Domu Polskim stałą obsługę Domu, który jest do dyspozycji przez 7 dni w tygodniu. Przy tej okazji należy podziękować Ewie Nagy, Teresie Danka, Katarzynie Takács, Feriemu Molnárowi za ich ofiarną pracę. Pani Ewa Nagy odpowiedzialna jest za rozpowszechnianie wolontariatu przy naszej organizacji. Nasze panie wraz z innymi włączają się też w pracę charytatywną przy organizacji, odwiedzając chorych, pomagając także przy pracy przedszkola prowadzonego przez nasze siostry. W przyszłości od pracy wolontariuszy oraz składek członków będą też uzależnione dotacje dla organizacji, co jest zresztą uzasadnione. Ofiarną pracę na rzecz Polonii wykonuje też nasz chór św. Kingi wraz z dyrygentem, Szilvesztre Rostetterem. Chór poświęca dużo czasu, aby reprezentować nas przy różnych okazjach, podobnie jak nasz dziecięcy chór "Kleksiki". Mamy w planach na 2014 rok zorganizować integracyjne spotkanie chórów i zespołów polonijnych.

Dom Polski wymaga też ciągłej modernizacji, a co za tym idzie pomocy finansowej. Staramy się ją pozyskiwać, ale chcemy też, aby każdy Polonus po części czuł się współwłaścicielem Domu. Każda,

nawet mała pomoc się liczy. W przyszłym roku planujemy wspólne akcje wiosenno-jesienne przy i w Domu Polskim. Mamy nadzieję, że, jak dotychczas, uda nam się pozyskać zaufanie całej Polonii. Nasz Dom Polski odwiedza przecież wielu rodaków z Polski, każdy pragnie być dobrze przyjęty, bo jest wśród swoich, jak podkreślają. Na dobry wizerunek trzeba zapracować, dlatego ważne jest wzajemne zrozumienie i szacunek. Tego nam wszystkim życząc w imieniu Stowarzyszenia św. Wojciecha w Nowym 2014 roku.

Monika Molnárné-Sagun

Mi vár ránk? A 2014-es év újabb kihívásokat hoz magával. A jövő évben az egész Egyházzal közösen fogjuk ünnepelni lengyel pápánk, II. János Pál szentté avatását. Minden évben számos rendezvényt szentelünk II. János Pál gondolatainak és tanításainak a felidézésére. Szeretnénk, ha a „Férfinak és nőnek teremtette őket” című kiállítást nálunk is be lehetne mutatni. Éppen a pápa volt az, aki névadó patrónusunk, Szent Adalbert halálának ezeréves évfordulóján Gnieznóba hívott 7 közép-európai miniszterelnököt, hogy együttes fellépéssel hangsúlyozzák az európai nemzetek és strukturák közös keresztényi gyökereit. Nem feledkezhetünk meg erről. Lengyel egyesületként már a 90-es években csatlakoztunk a lengyeliséget összefogó szervezetekhez: a Nyugat-Európai Lelkipásztori Tanácshoz, a Lengyelek Világtanácsához, illetve a Lengyel Közösségek Európai Egyesületéhez. Ebben az évben a Lengyel Perszonális Plébániával együtt a Nyugat-Európai Lelkipásztori Tanács ülészakát láttuk vendégül házigazdaként. A tanácskozára Máriabesnyőn került sor, mely „A média szerepe a hit közvetítésében” témakörrel foglalkozott. A Lengyel Világtanács november 9-e és 11-e között Pułtuskban tartott ülészakán megvitatták az adott országbeli lengyel kolóniák jövőjével és szerepével, illetve a lengyel igazolvánnyal és a kettős állampolgársággal kapcsolatos kérdéseket. Polóniánk – más magyarországi nemzetiségekkel együtt – ismét büszke lehet rá, hogy olyan országban élünk, ahol tiszteletben tartják a nemzetiségek jogait. Ebben az évben sikerült csatlakoznunk a „Migráció-Integráció-Identitás-Európai Kultúra” című európai uniós projekthez, amelyet 7 ország polóniai szervezeteinek képviselői együttműködve valósítottak meg. Keresztény irányultságú szervezetként szeretnénk megjeleníteni a projektben a kulturális rendezvények révén való oktatás témáját, illetve körbejárni a kérdést, miként őrizhetik meg az emigránsok az identitásukat (hivatkozva a lengyel-magyar viszonylatban megmutatkozó példánkra). A programban részt vevő polóniai szervezetek előadót a XX. Lengyel Keresztény Kultúra Napjainak keretében fogjuk vendégül látni. A 2014-es év a Szabadság Éveként lett meghirdetve. Ezzel összefüggésben tervezzük egy fényképkiallítást („Gdańsk, a Szabadság városa, avagy a tenger menti kápolnák jelentősége”), továbbá ifjúsági konferenciát az 1989-es rendszerváltást követő közép-európai változások áttekintésére, melyet visegrádi történelmi gyalogos túra fog megjelölni. A magyarországi lengyel menekültek befogadásának 75. évfordulója alkalmából emléktáblát szeretnénk elhelyezni a Lengyel Templom falán. Lengyelország érdekes vidékei bemutatásának keretében 2014-ben Orava régiót szeretnénk megismertetni a történelmi emlékek számító jablonkai templommal együtt, melyben lengyel-magyar szentek ábrázolásai találhatók. Busko András „Lengyelország egy magyar szemével” című fényképkiallításának bemutatására is készülődünk, az újév pedig Halász Szabó Wiesława gobelinkiallításával kezdődik.

Mindez természetesen csak egy része a 2014-es évre szóló terveinknek. Sok múlik majd az illetékes lengyel és magyar minisztériumok anyagi támogatásának mértékén. Ennek ellenére ambiciózus terveink vannak, és az egyesület, illetve a Lengyel Ház révén szeretnénk együttműködni mindenkiel, akit érdekelnek a programjaink. A Lengyel Házban a Szent Adalbert Egyesületen túl még Lengyel Közoktatási Központ is működik (az Országos Lengyel Önkormányzat három intézményének egyikeként). Új programokat – a Központ anyagi támogatásának köszönhetően – átlagosan havonta egyszer tudunk szervezni, ezen felül állandó szolgálatot tudunk biztosítani a Lengyel Házban a hét minden napján. Ennek kapcsán meg kell köszönni Nagy Ewa, Danka Teresa, Takács Katarzyna és Molnár Feri áldozatos munkáját. Szervezetünk-nél Nagy Ewa végzi az önkéntes munka propagálását. Hölgytagjaink másokkal együtt az egyesületi karitatív munkába is bekapcsolódnak betegeket látogatva, illetve segítve a nővérek által vezetett óvoda munkáját. A jövőben az önkéntes munka, illetve a tagok erőfeszítésének függvényében számíthatunk majd anyagi támogatásra – mindez alap-

Z ŻYCIA POLSKIEJ SZKOŁY NA WĘGRZECH

-elvként lett lefektetve. Áldozatos munkát végez a polónia számára ezen felül még a Szent Kinga Kórus is karmesterével, Rostetter Szilveszterrel együtt. Sok időt szentelnek neki – csakúgy mint a Kleksiki Gyermekkórus –, hogy különböző alkalmakkor képviseljének minket. A 2014-es terveink között szerepel egy találkozó szervezése polóniai kórusok és együttesek számára.

A Lengyel Ház folytonos korszerűsítést igényel, ehhez pénzügyi támogatás szükséges, amit igyekszünk megszerezni. Ugyanakkor szeretnénk, ha minden polonus egy kicsit – legalább részlegesen – a Ház tulajdono-

sának érezhetné magát. Minden, még a csekély mértékű támogatás is nyom a latban. A jövő év tavaszán és őszén karbantartási akciót tervezzünk a Lengyel Házban és környezetében. Reméljük, hogy, amint eddig is, most is sikerül az egész polónia bizalmát kiérdemelniünk. A Lengyel Házat sok testvérünk keresi fel, ezért fontos a kölcsönös egyetértés és tisztelet. Ezt kívánom mindnyájunknak a Szent Adalbert Egyesület nevében a 2014-es újesztendőre.

Molnárné-Sagun Monika

Szopki krakowskie

Któż z nas nie słyisał o pięknych szopkach krakowskich upamiętniających narodziny Chrystusa? Ale z pewnością nie każdy zna ich wielowiekową tradycję i to, że zwyczaj upamiętniania narodzenia Dzieciątka Bożego wprowadził święty Franciszek z Asyżu. To właśnie on w 1223 roku w miejscowości Greccio w grocie obok żywych zwierząt ustawił pierwszy żłobek, gdzie o północy odprawiona została pierwsza msza pasterska. Od tej pory tradycja pasterki oraz budowania szopek rozpowszechniana była po całej Europie. Z czasem prosta konstrukcja szopki z desek i słomy zaczęła przybierać bardziej wyszukane kształty. Tradycje szopkarskie przekazywane były z pokolenia na pokolenie. We wszystkich szopkach znajdziemy całą Świętą Rodzinę, a obok niej aniołów, pasterzy i zwierzęta.

Szopka krakowska jest zjawiskiem wyjątkowym w skali światowej. Forma jej ukształtowała się w XIX-wiecznym Krakowie, w środowisku murarzy i robotników budowlanych, poszukujących zarobków w okresie jesienno-zimowym. Szopki z elementami przypominającymi architekturę starego Krakowa były bardzo popularne aż do I wojny światowej. W 1923 roku Muzeum Przemysłowe wznowiło tradycję spektakli jasełkowych, co przyczyniło się do odrodzenia szopek. Aby zwyczaj ten nie popadł w zapomnienie, w 1937 roku dr Jerzy Dobrzycki oraz miłośnicy tradycji krakowskich zorganizowali I Konkurs Szopek Krakowskich. Od tego czasu, z krótką przerwą w czasie okupacji, tradycja ta przetrwała do dzisiaj.

uczniów, rodziców i nauczycieli Szkoły Polskiej na Węgrzech. Większość po raz pierwszy uczestniczyła w tej tak bardzo polskiej – krakowskiej tradycji. Na rynku w godzinach przedpołudniowych zaczęły pojawiać się różnej wielkości barwne szopki, wykonane kunsztownie przez osoby dorosłe, a także szopki nieco mniejsze, skromniejsze, zrobione przez uczniów szkół podstawowych, a nawet przez grupy przedszkolne. Wraz z dźwiękami hejnału, rozlegającego się w południe z wieży Kościoła Mariackiego, szopkarze barwnym korowodem przeszli na specjalnie przygotowaną estradę, gdzie wszyscy po kolei pokazywali swoje szopki i przedstawiali się. W tym czasie jury, w skład którego wchodzi etnografowie, historycy sztuki, artyści plastycy, oceniali wykonanie szopek. Najlepsze, nagrodzone szopki przenoszone są do Muzeum Historycznego Miasta Krakowa, gdzie do połowy lutego można oglądać je na Wystawie Pokonkursowej. W czasie prezentacji szopek na Rynku Krakowskim co jakiś czas słycać było język węgierski, co więcej niektórzy z nas spotkali swoich znajomych Węgrów, którzy podobnie jak my przyjechali na ten dzień do Krakowa. Po zakończeniu pokazu szopek przeszliśmy jeszcze po kramach jarmarku świątecznego kupując drobne upominki dla swoich bliskich. Kraków ma swą specyficzną atmosferę, która w okresie przedświątecznym, w świetle barwnych świątecznych wystaw nabiera jeszcze dodatkowego uroku, co napełniło nas niezapomnianymi wrażeniami. Następnego dnia w drodze powrotnej zatrzymaliśmy się w Zakopanem, gdyż z okazji Mikołaja dzieci mogły bezpłatnie pojechać na Gubałówkę.

Mimo zimna wszyscy wracali na Węgry na tyle zadowoleni, że już w autokarze pytano o możliwość podobnego wyjazdu w przyszłym roku. Sądzę, że będzie to możliwe, ale tylko pod warunkiem, że w przyszłym roku pojedziemy z własną szopką, aby nie tylko obserwować, ale móc wziąć udział w konkursie.

Ewa Słaba Rónay

Corocznie, w pierwszy czwartek grudnia przed południem, wokół pomnika Adama Mickiewicza zbierają się szopkarze, aby pokazać swoje najnowsze prace. Towarzyszą im tłumnie zebrani krakowianie, rodziny twórców, turyści, liczne ekipy telewizyjne. W tym roku na szopki wybrała się 30-osobowa grupa

CO BYŁO? CO BĘDZIE?

CO BYŁO?

- * W dniu 1 grudnia PSK im. J.Bema w Budapeszcie odwiedził św. Mikołaj, a towarzyszyły mu Wiolinka i Bemolek.
- * W dniu 1 grudnia w Kościele Polskim w Budapeszcie podczas mszy świętej rozpoczynającej nowy rok liturgiczny gościnnie z koncertem adwentowym wystąpił chór z Przemysła.
- * W dniu 1 grudnia POKO Oddział przy Óhegy 11 w Domu Polskim w Budapeszcie zorganizował otwarcie wystawy fotograficznej autorstwa Małgorzaty Radziejowskiej i Janusza Skórskiego pt. „Niech wiatr cerkiewny gra ...”
- * Od 2 do 20 grudnia w Galerii Agria Park w Egerze tamtejszy SNP prezentował wystawę pt. „Polska z lotu ptaka”.
- * W dniach od 4 do 6 grudnia grupa uczniów Polskiej Szkoły na Węgrzech wyjechała do Krakowa na Konkurs Szopek Krakowskich.
- * W dniu 8 grudnia na zaproszenie Stowarzyszenia Katolików Polskich na Węgrzech p.w. św. Wojciecha, Dom Polski odwiedził św. Mikołaj.
- * W dniu 13 grudnia Polonia z Nyiregyháza spotkała się na polskim uroczystym wieczorze wigilijnym. W tym dniu obchodzono 15-lecie tamtejszego SNP.
- * W dniu 13 grudnia w Tata tamtejszy SNP zorganizował świąteczne - opłatkowe spotkanie tatarskiej Polonii.
- * W dniu 14 grudnia w Polskiej Szkole na Węgrzech odbyła się szkolna Wigilia.
- * W dniu 14 grudnia odbyło się ogólnopolonijne spotkanie opłatkowe w Ambasadzie RP w Budapeszcie.
- * W dniu 15 grudnia PSK im. J.Bema przy współudziale SNP III, V, VIII i XI dzielnicy Budapesztu zorganizowano spotkanie opłatkowe.
- * W dniu 15 grudnia w Veszprém na plebanii kościoła

Regina Mundi odbyło się spotkanie opłatkowe, które umilił program artystyczny w wykonaniu uczniów wesprińskiej filii Szkoły Polskiej na Węgrzech oraz młodzieżowego Chóru Polskiego działającego przy tamtejszym SNP.

* W dniu 15 grudnia w siedzibie SK PPW w Békéscsaba odbyło się spotkanie opłatkowe.

* W dniu 15 grudnia SSP w Budapeszcie zorganizował spotkanie wigilijne.

* W dniu 16 grudnia w kościele ewangelickim w Békéscsaba w koncercie adwentowym wystąpił Chór im. F.Chopina.

* W dniu 16 grudnia laureatem narodowościowej nagrody rządowej zostało m.in. Muzeum i Archiwum WP.

* W dniu 19 grudnia Stowarzyszenie Katolików Polskich na Węgrzech p.w. św. Wojciecha o w Domu Polskim w Budapeszcie zorganizowało wigilijne spotkanie dla polonijnych seniorów.

CO BĘDZIE?

• W dniu 2 lutego o godz. 10.30 w budapeszteńskim Kościele Polskim w święto Ofiarowania Pańskiego sprawowana będzie msza święta z udziałem polonijnego chóru z Goeteborga.

• W dniu 8 lutego o godz. 16.00 przedszkole przy PSK im. J.Bema w Budapeszcie wspólnie z Oddziałem POKO (Nádor 34) organizują bal karnawałowy dla najmłodszych

• W dniu 11 lutego w Świątym Dniu Chorych o godz. 12.00 w kościele polskim w Budapeszcie odbędzie się msza święta z sakramentem namaszczenia chorych, a następnie odbędzie się organizowane przez Stowarzyszenie Katolików Polskich p.w. św. Wojciecha i Oddział POKO spotkanie w Domu Polskim.

• W dniu 13 lutego o godz. 17.00 w kościele polskim w Budapeszcie sprawowana będzie msza święta i nabożeństwo fatimskie.

• W dniu 15 lutego w Budapeszcie Ogólnokrajowy Samorząd Polski organizuje BAL POLSKI. Szczegóły w Biurze OSP.

• W dniu 16 lutego o godz. 15.00 w SNP IV dzielnicy Budapesztu (Újpest, Nyár út 40-42) rozpocznie się Bal Walentynkowy dla młodzieży, a o godz. 18.00 dla dorosłych. Tego samego dnia odprawiona zostanie tam comiesięczna – tradycyjna msza święta.

• W dniu 22 lutego o godz. 10.00 w Budapeszcie w swojej siedzibie w X dzielnicy przy ul. Állomás 10 zbierze się na zebrań plenarnym Ogólnokrajowy Samorząd Polski.

• W dniu 24 lutego spotkanie ostatekowe (dla swoich członków) organizuje Chór św. Kingi.

• Na dzień 25 lutego w Miskolcu w Dniu Pamięci o Ofiarach Komunizmu, zaplanowano otwarcie wystawy dokumentalnej pt. „Katyń. Zbrodnia. Polityka. Moralność” opracowanej przez ROPWiM w Warszawie, a jej prezentacja w Miskolcu dojdzie do skutku dzięki współpracy Ambasady RP na Węgrzech, władz miejskich Miskolca oraz tamtejszego SNP.

• Przez cały luty w sali wystawienniczej „Uitz Terem” w Dunaujváros z pomysłu i inicjatywy tamtejszego SNP będzie można oglądać wystawę pt. „Rozstrzelane miasta. Poznań-Budapeszt 1956”, której twórcami są poznański Oddział IPN, Instytut 1956 roku i Instytut Kultury Węgierskiej w Warszawie.

MI VOLT?

* December 1-jén a Mikulás Wiolinka és Bemolek társaságában látogatást tett a Bem J. LKE-ben.

* A budapesti Lengyel Templomban december 1-jén – az új liturgikus év kezdetén – a szentmisén adventi koncertet adott a Przemyslből érkezett vendégkör.

* December 1-jén a Lengyel Házban az LKK Óhegy utca 11-es szám alatti részlege által szervezett fotókiállítás nyílt Małgorzata Radziejowska és

Janusz Skórski műveiből Hadd játsszon a szél címmel.

* Az egri Agria Park Galériában december 2-a és 20-a között lehetett megtekinteni (a helybéli LNÖ által szervezett) Lengyelország madártávlatból című kiállítást.

* Az Országos Lengyel Nyelvoktató Iskola növendékeinek egy csoportja december 4-e és 6-a között Krakkóba utazott az ottani betlehemes makettek versenyére.

* December 8-án a Mikulás – a Magyarországi Lengyel Katolikusok Szent Adalbert Egyesülete meghívásának eleget téve – látogatást tett a Lengyel Házban.

* December 13-án ünnepélyes lengyel vigíliai esten találkozott a nyíregyházi polónia. A helybéli LNÖ szintén ezen a napon ünnepelte fennállásának 15. évfordulóját.

* Az Országos Lengyel Nyelvoktató Iskolában december 14-én iskolai vigíliai rendezvényt tartottak.

* December 13-án, Tatán a helybéli polónia (az ottani LNÖ szervezésében) ostyatoréssal egybekötött vigíliai találkozón ünnepelt.

* December 14-én ostyatorési ünnepség zajlott a magyarországi polónia számára a LK budapesti nagykövetségén.

* December 15-én a Bem J. LKE ostyatorési ünnepséget rendezett (a Budapest III., V., VIII. és IX. kerületi LNÖ-k társszervezésében).

* December 15-én a weszprémi Regina Mundi templom plébániáján karácsonyi ostyatorési ünnepséget tartottak, amelynek bensőségességét a Lengyel Iskola helyi tagozatos növendékeinek, illetve az ottani LNÖ mellett működő ifjúsági Lengyel Kórusnak a fellépése fokozta.

* December 15-én a békéscsabai MLB KE karácsonyi ostya törési ünnepséget szervezett.

* December 15-én, Budapesten vigíliai ünnepséget szervezett az FLÖ.

* December 16-án, a békéscsaba-i evangélikus templomban adventi koncertet adott a F. Chopin kórus.

* December 16-án a kormány nemzetiségi díját többek között a Magyarországi Lengyelek Múzeuma és Archívuma kapta.

* A Lengyel Házban december 19-én tartották a Magyarországi Lengyel Katolikusok Szent Adalbert Egyesülete által a polónia szépkorú tagjai részére szervezett vigíliai találkozót.

MI LESZ?

• Február 2-án – Urunk bemutatásának ünnepén – a budapesti Lengyel Templomban 10.30-kor kezdődő szentmisén részt vesz a götebogi polóniai kórus.

• Február 8-án, 16.00 órai

kezdettel jelmezbál megrendezésére kerül sor a polónia legifjabb tagjai számára a Bem J. LKE székhelyén. A bál főszervezője a Bem J. LKE mellett működő óvoda és a LKK Nádor utcai részlege.

• Február 11-én – a Betegek Világnapján – a budapesti Lengyel Templomban a 12 órás szentmisén a betegek szentségében lehet részesedni, majd ezt követően találkozót lesz a Lengyel Házban a Magyarországi Lengyel Katolikusok Szent Adalbert Egyesülete és a LKK helyi részlege szervezésében.

• Február 13-án 17 órai kezdettel fatimai szentmise és imádság lesz a budapesti Lengyel Templomban.

• Február 15-én Lengyel Bált szervez az Országos Lengyel

Önkormányzat. Részletek az OLŐ irodájában.

• Február 16-án 15 órakor Valentin napi ifjúsági bál, 18 órakor pedig felnőtt bál kezdődik a IV. kerületi LNŐ székházában (Újpest, Nyár út 40-42). Ugyanitt, ugyanezen a napon lesz a hagyományos havonkénti szentmise is.

• Február 22-én, Budapesten 10 órakor kezdődő testületi ülésre gyűlik össze az Országos Lengyel Önkormányzat saját X. kerületi székházában (Állomás utca 10.)

• Február 24-én farsang farki találkozót rendez (saját tagjai részére) a Szent Kinga kórus.

• Miskolcon február 25-re – a kommunizmus áldozatainak emléknapjára – időzítették a

ROPWiM által készített Katyń. Bűntény. Politika. Erkölc című dokumentumkiállítás megnyitását, amely a LK magyarországi nagykövetsége, Miskolc önkormányzata és a helybéli LNŐ együttműködésének köszönhetően látogathat a városba.

• Egész februárban látogatható lesz a dunajvárosi Uitz Terem kiállító teremben a helybéli LNŐ ötlete és kezdeményezése alapján itt vendégeskedő Széltölt városok – Poznań-Budapest 1956 című kiállítás, melyet az IPN poznańi részlege, az 1956-os Intézet és a varsói Magyar Kulturális Intézet hozott létre.

Uwaga: Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za zmiany dokonywane w/w programach.

(b.)

Megújult a Közmédia internetes honlapja!

Megújult a Közmédia internetes honlapja és a lengyel rádió műsorát új helyen lehet hallgatni: <http://www.mediaklikk.hu/musor/lengyel-nemzetisegi-musor/>

A főoldalról így érhető el a műsor: a www.mediaklikk.hu/mediatar címet kell beírni, majd a megjelenített oldal bal oldalsávjában található, MŰSOROK felirat mellett ABC fölé húzni az egeret. A legördülő abc-ből klikkelni kell az „L” betűre, ami felhossa a kínálatot. Az ott található „Lengyel Nemzetiségi Műsor”-ra kell kattintani.

Ekkor az oldalon megjelennek a közelmúlt rádiós adásai, amire ha ráklikkelünk, elindul a felvétel.

Bogdańska-Szadai Bożena, lengyel műsor szerkesztője

Obecnie tutaj możemy słuchać polskich audycji radiowych!

Szanowni Państwo, od stycznia 2014 roku zmieniła swą formę strona internetowa publicznych mediów węgierskich, a zarazem zmieniło się miejsce, skąd możemy słuchać polskojęzycznych audycji radiowych, które w każdą sobotę w godz. 13.30-14.00 (od 16 lat) są emitowane na falach średnich o częstotliwości 873 kHz. Osoby zainteresowane słuchaniem radia przez internet informujemy, że aby posłuchać audycji archiwalnych trzeba kliknąć bezpośrednio na link: <http://www.mediaklikk.hu/musor/lengyel-nemzetisegi-musor/>, a jeśli ktoś zechce wchodzić przez stronę główną, trzeba wpisać do wyszukiwarki: www.mediaklikk.hu/mediatar - tam w górnym lewym rogu trzeba poszukać literki „L”, kliknąć i wybrać „Lengyel Nemzetiségi Műsor”. Serdecznie zapraszam do słuchania naszych audycji.

Bożena Bogdańska-Szadai, redaktor audycji polskich

UWAGA, MATURZYŚCI!

Nadchodzi czas składania zgłoszeń na uczelnie wyższe. Każdy tegoroczny maturzysta staje przed dylematem: co dalej? Trzeba się dobrze zastanowić, rozważyć wszystkie za i przeciw. A możliwości jest wiele... Jedną z nich jest Uniwersytet Loránda Eötvösa w Budapeszcie (ELTE), zajmujący - według rankingów - pierwsze miejsce wśród uniwersytetów na Węgrzech. Na ELTE dla przyszłych studentów otwiera swoje drzwi m.in. Katedra Filologii Polskiej. Studia polonistyczne cieszą się popularnością i co roku przyciągają wielu absolwentów szkół średnich, chcących poznać język polski oraz kulturę i literaturę polską. Katedra działa od 1978 roku, jednakże nauczanie języka polskiego na ELTE rozpoczęło się już w latach 70. XIX wieku. Polski lektorat działał wtedy w ramach powstałej w 1849 roku Katedry Filologii Słowiańskiej.

Wśród studentów budapeszteńskiej polonistyki jest żyjąca na Węgrzech młodzież pochodzenia polskiego, która zainteresowanie krajem rodziców wyniosła z domu, a także młodzież niemająca korzeni polskich. Katedra oferuje trzy poziomy studiów: trzyletnie, tzw. studia

podstawowe (alapképzés, BA), czyli studia licencjackie, dwuletnie studia magisterskie (MA), a także, trwające trzy lata, studia doktoranckie w zakresie językoznawstwa oraz literaturoznawstwa. Oprócz tego oferuje jeszcze kierunek nauczycielski, kształcąca tzw. narodowościowych nauczycieli języka polskiego jako obcego.

W trakcie studiów przed studentami, poza systematyczną nauką na uczelni macierzystej, dzięki umowom bilateralnym otwierają się szerokie możliwości wyjazdów stypendialnych do Polski na znane polskie uniwersytety, np. Uniwersytet Jagielloński czy Uniwersytet Warszawski. W ofercie stypendialnej można znaleźć rozmaite możliwości, np. półroczne stypendium rządowe, stypendium ERASMUS, które można uzyskać na jeden lub dwa semestry, półroczne praktyki ERASMUS, stypendium CEEPUS, letnie kursy języka i kultury polskiej. Po ukończeniu studiów licencjackich można się też starać o uzyskanie stypendium na studia magisterskie w Polsce, udzielane przez Fundusz Wyszehradzki.

Na Katedrze Filologii Polskiej działają Studenckie Koła Naukowe, którym uczestnicy próbują swoich sił w pracy naukowej, a efekty tej działalności mierzone są na studenckich konferencjach

naukowych. Najlepsi biorą udział w Krajowej Konferencji Studenckich Kół Naukowych.

Ukończenie polonistyki otwiera dobre perspektywy na rynku pracy, a szczególnie w przypadku, jeżeli absolwent zna inne jeszcze języki. Absolwenci mogą zostać tłumaczami, zajmować się przekładem literackim, być animatorami kultury, dziennikarzami, wiele miejsc pracy oferuje rozmaite korporacje, których na terenie Węgry czy Polski jest wiele.

Na zakończenie dodajmy, że polonistyka na ELTE, która niedawno obchodziła 35-lecie swojego istnienia jako samodzielnej katedry uniwersyteckiej uzyskuje aktualnie nowe oblicze. Dzięki wsparciu Ambasady RP na Węgrzech, a także Instytutu Polskiego w Budapeszcie zostanie całkowicie odnowiona, otrzyma nowoczesne meble, zaplecze techniczne na miarę XXI wieku, co - obok doświadczonej i wysoko wykwalifikowanej kadry wykładowców - będzie gwarantem wysokiego poziomu studiów.

Czekamy na przyszłych polonistów!

(v)

Powiększanie ojczyzny

Zapraszamy do lektury ostatniej części eseju autorstwa Konrada Sutarskiego. Węgierski przekład ukazał się w czasopiśmie „PoLiSz” (nr 151, marzec-kwiecień 2013).

Na początku dziejów pisanych moich dwóch krajów i narodów, kiedy nikt historii owego wydarzenia dziejowego na papier przelać nie był jeszcze w stanie, panował w każdym z nich osobno książę. Obydwaj byli brodaci, bo wtedy wszyscy dorośli mężczyźni byli brodaci, jako że nie było odpowiednio ostrych brzytw, nie mówiąc o nieznanym jeszcze zyletkach, poza tym nawet nie wypadało człękowi statecznemu a wojakowi mieć lic tak gładkich jak białogłowa. (Wyrażam się tutaj tak, jak mówiono, czy też jak mówiliśmy wtedy wszyscy: nie człowiek a człek, nie kobieta a białogłowa). Księciów właściwie nawet nie brody różniły, choć jeden miał nieco dłuższą i już trochę szpakowatą, a raczej to, że ten co miał brodę trochę dłuższą, miał akurat siostrę na wydaniu, a drugi nie, natomiast potrzebna mu była żona. W jaki sposób ów drugi książę dowiedział się o siostrze pierwszego, panującego w moim starym kraju, chodzą tylko słuchy, a słuchom nie zawsze trzeba wierzyć, gdyż rozchodzą się one jedynie po to, aby im albo ufać, albo nie, a więc aby można było powątpiewać. Księżniczka w każdym bądź razie buzię miała całkiem, całkiem i kształty odpowiednie, więc została przekazana księciu kraju drugiego i przez niego dostojnie przyjęta. Przypominam sobie: wiele było płaczu i błagań, aby jej nigdzie nie wysyłano, bo mój naród rodzinny – dopiero wyłaniając się z gęstych borów i jeszcze gęstszych puszczy na arenę kontynentalną - nie posiadał rozwiniętych kontaktów międzynarodowych i nie było tam zwyczaju zawierania małżeństw dynastycznych, mających na celu utrwalanie dobrosąsiedzkich stosunków z jakimiś władcami spoza owych nieprzebranych lasów czy zza gór, nie mówiąc już o ewentualnej możliwości poszerzania granic. Mój stary kraj – jak już wspomniałem – dopiero wtedy zaczynał stawać się rzadkim przedmiotem cudzych zainteresowań, w tym obcych kronikarzy, własnych zaś jeszcze w ogóle nie posiadał. Dlatego też mój obecny zapis można uznać za pierwsze wiarygodne źródło wydarzenia, które właśnie teraz opisuję. Otóż księżniczka opuszczając swój kraj na czele bogatego orszaku musiała przekroczyć malownicze góry oddzielające od jej własnego kraju dla niej nowy i nieznan – te same góry, które i ja dzisiejszy kiedyś przekraczałem – na próżno jednak odwracała do tyłu wdzięczną, jasnowłosą główkę, górskie szczyty zasłoniły jej widok ziem rodzinnych na zawsze. Pierwsze kroniki mojego dawnego kraju powstały dopiero paręset lat później i co prawda jest w nich mowa także o owej księżniczce i o tym, że z księciem kraju drugiego, który wziął ją za żonę, doczekała się syna, wielkiego wojownika i męża stanu, szerzyciela pięknej nowej wiary, że syn ten uzyskał nawet koronę i stał się pierwszym królem mojego nowego kraju, była to jednak wieść błędna. Muszę ją sprostować. Zresztą skąd te gryziółki po tak długim czasie mogły wiedzieć o tym, co działo się czterysta, czy nawet tylko dwieście lat wcześniej. Co innego ja. Razem z moim wymienionym już pra-pra-praprzedkiem byłem tam przecież wtedy i wszystko obserwowałem. Dlatego podaję teraz, jak było z tym synem naprawdę. Otóż faktem jest, że księżniczka, niestety, zmarła młodo i nagle, przy porodzie. Na próżno znachorzy starali się temu zapobiec, podając jej różne zioła i wywary, modląc się przy tym do obydwu bogów – wiary nowej i starej – nic nie pomogło. Książę, jej mąż, przez jakiś czas smucił się bardzo, nawet chyba ze dwa razy nie wybrał się z tego powodu na łowy, ale potem podsunęto mu inną, też nie szpetną młódkę, która również pochodziła z bardzo przed-

niego, niejako książęcego rodu. To dopiero ona zrodziła księcia i całemu mojemu nowemu krajowi pierwszego króla tego narodu. – Tyle zatem o księżniczce, a teraz, kończąc opowieść o niej pragnę jeszcze tylko zwrócić uwagę wszystkich późniejszych pokoleń, ile błędów – nie mówiąc już o innych, pomniejszych niedokładnościach – potrafili popełniać różni dziejopisarze, zresztą nie tylko w moim starym kraju. Niech im ziemia, mimo wszystko, lekka będzie.

Dużo czasu upłynęło od chwili mojej przeprowadzki do kraju nowego, ale wreszcie zacząłem odczuwać, że zarówno kraj stary, jak i kraj nowy to jedno i to samo, że jeden po prostu powiększył się we mnie o drugi. Początkowo odnosiłem wrażenie, iż stary powiększyłem o nowy, wszak stary jest bądź co bądź moim rodzinnym, czyli niejako o większych prawach wrodzonych, później jednak zaczęło mi się niejednokrotnie wydawać, że wszystko to mogło zaistnieć wręcz odwrotnie. Powstała z tego istna kołomyjka, prawdziwy zawrót głowy, który skończył się dopiero wtedy, gdy uzmysłowiłem sobie niewyobrazalny przednio stan trzeci, mianowicie: przecież te dwa kraje i narody to jeden i ten sam kraj, jeden i ten sam naród, to nawet nie ich unia, jako dwóch równorzędnych części, a jednolita, organiczna całość, taka jak mleko i czarna kawa, które piję ze smakiem dnia każdego na śniadanie, mieszając je gorące w aromatyczny, przepyszny jasnobrażowy płyn, o złocistym odcieniu.

Dla porządku podaję, że owa pełna jedność zaistniała tylko we mnie, a nie w umysłach i w rzeczywistości wszystkich mieszkańców naszych obydwu państw. (Można zresztą dla pewności ich samych o to zapytać.) Prawdopodobnie olbrzymia większość tych ludzi nawet nie zdaje sobie sprawy, że i oni mogliby stać się obywatelami powiększonego obszaru, rozrosłego się bez najazdów i podbojów, a na zasadzie dobrowolności wynikającej z wewnętrznej potrzeby naszego jestestwa. Co prawda kraje nasze zostały już kiedyś połączone w jedną całość – personalnie – raz, drugi i trzeci, trwało to jednak zawsze bardzo krótko, bo albo wspólnemu królowi zbyt prędko się zmarło (jakkolwiek miał dalekosiężne plany), albo go nasi wspólni wrogowie zakatrupili, przepraszam, zabili. Może właśnie przez krótkotrwałość owych wspólnot nikt dziś nie wie, jaka to rozkosz żyć w kraju wyraźnie większym aniżeli pojedynczy - w kraju dwujedynym, posiadającym przy tym znów owe wszystkie bogactwa naturalne ziemi, które zostały mu niegdyś przez obcych zrabowane (tak jak ja je dla siebie już od dawna odzyskałem).

Na zakończenie tych zwierzeń pragnę jeszcze jedną myśl wszystkim zainteresowanym przekazać. Otóż połączone we mnie od tysiąca lat obszar, z górami w środku, które go nie dzieliły i nie dzielią, a spinają – jak kręgosłup obydwie strony ludzkiego ciała (niezależnie od tego, że księżniczce z początków dziejów pisanych rodzinną część świata przesłoniły), jest tworem bardzo stałym i długowiecznym, jak ludzkie życie. Zajrzałem właśnie ostatnio do Biblii: jak długo żyli Adam i jego syn Set i syn Seta Enos i syn Enosa Kenan. Jest w niej napisane, że po osiemset-dziewięćset lat, a nawet i po więcej. No i ja zwielokrotniony też ile już wieków żyję. Życie ludzkie jest zatem zazwyczaj bardzo, bardzo długie. Dłuższe niż niejednego państwa i narodu. Warto zatem jednoczyć w sobie to, co na zewnątrz jest podzielone i gotowe się rozpierzchać, aby w głębi nas jednorodną całością się stało i razem z nami trwać mogło. Uwagi te przekazuję przy tym nie tylko moim współziomkom mieszkającym po obydwu stronach łączących nas gór, ale także wszystkim innym ludziom dobrej woli, niech ów stan szczęśliwości i oni podobnie, w ramach swoich uwarunkowań, w głębi siebie stworzą.

Konrad Sutarski

MIĘDZY WIDZIANYM A NIEWIDZIANYM

Stoimy na progu nowego roku. Znow przed nami zmieniają się, jak w kalejdoskopie, coroczne déjà vu: Święta Wielkanocne, wakacje, urodziny, imieniny, listopadowa zaduma nad przemijalnością życia i oczekiwanie na Święta Bożego Narodzenia. Już wiele razy wszystko to przeżywalismy! Czujemy, że sytuacje, w których uczestniczymy, już się kiedyś wydarzyły, ale jednocześnie wiemy, że jest to przecież niemożliwe. Bratem przyrodnim déjà vu jest jamais vu (nigdy niewidziane), poczucie, że doświadczamy czegoś nowego, obcego, nieznanego, przy jednoczesnej wiedzy, że już wcześniej znajdowaliśmy się w identycznej sytuacji.

Wciąż balansujemy między znanym a nieznanym, między widzianym a niewidzianym, usłyszonym a nieusłyszonym, między nieuzasadnioną obcością a jeszcze mniej uzasadnioną swojskością. Wrośliśmy przez te wszystkie lata we własną skórę, zadowiliśmy się w sobie, przyswoiliśmy, wydawałoby się, podstawowe zasady działania nas samych, nauczyliśmy się na pamięć naszej własnej instrukcji obsługi. Ale przecież wciąż sami siebie zaskakujemy, niemal za każdym rogiem czai się nieznanne, życie wciąż wystawia nas na próbę, wciąż musimy potwierdzać własne wady i zalety, sprawdzać pracowicie, czy zmienia się świat, czy my sami. Doświadczamy na przemian déjà vu a jamais vu, skazani na trwanie w godzinie między psem a wilkiem, a szala co chwila przechyla się albo w stronę wilka, albo w stronę wilka...

Oswojeni i dzicy, oszajani i dziczejący, milczący mową i mówiący milczeniem, niejednoznaczni pomimo niekończących się prób definiowania samych siebie. Czasem spoglądamy sami na siebie z silnym poczuciem déjà vu, czasem doświadczamy silnego jamais vu wpatrując się w głab siebie.

Czego sobie życzyć w nowym roku? Żeby déjà vu i jamais vu równoważyły się i nie dominowały w realnym życiu, a realne życie nie sprowadzało się tylko do widzenia, ale przede wszystkim do dostrzegania.

Agnieszka Janiec-Nyitrai

BELÁTOTT ÉS ÁTLÁTATLAN KÖZÖTT

Az újév küszöbén állunk. Ismét előttünk kavarnak – mintha kaleidoszkópba néznénk – az évente visszatérő déjà vu-k: húsvét, szünidő, születésnap, névnap, novemberi merengés az élet mulandóságán és várakozás a karácsonyra. Hányszor átéltek már mindezt! Részesei lettünk élményeknek, melyekre emlékszünk, hogy valamikor már korábban is megtörténtek, azonban tudjuk, hogy mindez lehetetlen. A déjà vu párja a jamais vu érzés (szó szerint „sohasem látott”), amikor az élményt újként, idegenként, ismeretlenként tapasztaljuk meg, miközben tudjuk, hogy már korábban is voltunk ugyanilyen helyzetben.

Egyfolytában egyensúlyozunk az ismerős és az ismeretlen között, a belátott és az átlátatlan között, a meghallott és a hallatlan között, az indokolatlan idegenség érzet és a még kevésbé indokolt megszokottság között. Az évek során belenőtünk saját bőrünkbe, otthonosan berendezkedtünk önmagunkban. Olybá tűnik, elsajátítottuk önmagunk működésének alapvető szabályait, kívülről fújuk saját személyi használati utasításunkat. Mégis egyfolytában meglepetéseket okozunk magunknak. Szinte minden sarkon az ismeretlen leselkedik ránk. Az élet egyfolytában próbatételek elé állít minket. Állandóan szembesülnünk kell saját hibáinkkal és erőneinkkel. Fáradtságosan kell nyomon követnünk, vajon változik-e a világ, vagy esetleg benne mi magunk. Ismétlődve hol déjà vu-t hol jamais vu-t élhetünk át az ítélet bírálásának idejében: vajon kutyának vagy farkasnak bizonyulunk? A mérleg nyelve pedig minden pillanatban ingadozik: hol a farkas, hol a kutya felé billen ki...

Megszelídítettek vagy vadak, szelídülők vagy elvadulók, beszédesen hallgatók vagy hallgatással beszélők vagyunk? Nem tudni egyértelműen, dacára a véget nem érő próbálkozásoknak, melyekkel önmagunkat igyekszünk meghatározni. Időnként határozott deja vu érzéssel szemlélhetjük magunkat, máskor pedig erős jamais vu érzést tapasztalhatunk saját lényünk mélyébe tekintve.

Mit kívánjunk hát magunknak az újesztendőben? Hogy déjà vu és jamais vu egyensúlyba kerüljenek egymással, és a valóságban egyik se uralkodjon el az életünkön, az élet valóságát pedig ne csak nézzük, hanem elsősorban lássuk.

Janiec-Nyitrai Agnieszka

Ogólnokrajowy Samorząd Polski na Węgrzech ma zaszczyt zaprosić na

Bal Polski

Honorowy patronat objęli: dr János Latorcai, wicemarszałek ZN Węgier, Roman Kowalski, ambasador RP na Węgrzech, Janina Sagatowska, senator RP

data: 15 lutego 2014 roku (sobota) godz. 1900
miejsce: Best Western Hotel Hungaria, Budapeszt
(VII., ul. Rákóczi 90.)

Bal poprowadzi zespół muzyczny „Music Band”

Dalsze informacje, zgłoszenia oraz bilety (6000 Ft/osoba) do nabycia w urzędzie OSP (Budapest X dz. Állomás u. 10. - tel. 06 1 261 1798, 06 30 729 9141, 06 20 994 6177) do dnia 7 lutego 2014 r.

Oplaty za bilety można dokonać również przelewem na poniższe konto:

(10400157-00026532-00000008)

Az Országos Lengyel Önkormányzat tisztelettel meghívja Önt a

Lengyel Bálra

Melynek fővédnökei: Dr. Latorcai János, A Magyar Országgyűlés Alelnöke, Kowalski Roman, A Lengyel Köztársaság Nagykövete, Sagatowska Janina, Szenátor LK

Időpont: 2014. február 15. (szombat) 1900 óra
Helyszín: Best Western Hotel Hungaria Budapest
(VII., Rákóczi út 90.)

A jó hangulatról a „Music Band” gondoskodik.

További információ és jegy (6000 Ft/fő áron) az OLÖ Hivatalában (Budapest X. ker. Állomás u. 10.) kapható. (tel. 06 1 261 1798 és 06 30 729 9141 továbbá a 06 20 994 6177) Jelentkezését, valamint a jegyek befizetését 2014. február 7-ig várjuk.

Lehetőség van a jegyek árának átutalására folyószámlánkra

(10400157-00026532-00000008)

MIESIĘCZNIK WĘGIERSKIEJ POLONII
A MAGYARORSZÁGI LENGYELEK HAVILAPJA

Pismo Ogólnokrajowego
Samorządu Polskiego
z kwartalnym
dodatkiem GŁOS POLONII

Az Országos Lengyel
Önkormányzat lapja
a GŁOS POLONII
negyedévi mellékletével

polonia węgierska

Odpowiedzialny wydawca
Felelős kiadó
az Országos Lengyel
Önkormányzat Hivatala

Projekt realizowany w każdym
miesiącu ze środków budżetu
centralnego Węgier.

Redaktor naczelny
Főszerkesztő
dr Agnieszka Janiec-Nyitrai

Az újság kiadása Magyarországi
központi költségvetésének havi
támogatásával készül.

Polski redaktor językowy
Lengyel nyelvi szerkesztő
dr Dorota Várnai

Węgierski redaktor językowy
Magyar nyelvi szerkesztő
Márta Alexandra Karaba

Redaktor graficzny
Grafikai szerkesztő
V4 Consulting Kft.

Tłumaczenie
Fordítás
Sutarski Szabolcs

Redakcja
Szerkesztőség

Szerkesztőségi nap
szerda 14⁰⁰-16⁰⁰

1102 Budapest, Állomás u. 10.
Telefon: +36 1 2613479
e-mail: polweg@polonia.hu

Drukarnia *Nyomda*

SZINKRON DIGITAL

Edycja online *Online kiadás*
<http://polonia.hu/dokumentumok/poloniawegierska/pw217.pdf>

Na okładce wykorzystano fragmenty obrazu J. W. Baura "Polacy i Węgrzy"

Ogólnokrajowy Samorząd Polski na Węgrzech Országos Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat
1102 Budapest, Állomás u. 10.
tel.: +36 1 2611798 olko@polonia.hu

Stoleczny Samorząd Polski na Węgrzech Fővárosi Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat
1054 Budapest, Akademia u. 1-3
tel.: +36 1 3321979 flko@t-online.hu

Polski Ośrodek Kulturalno-Oświatowy Lengyel Közművelődési Központ
1102 Budapest, Állomás u. 10.
tel.: +36 1 2611798 olko@polonia.hu

Polskie Stowarzyszenie Kulturalne im. J. Bema na Węgrzech Magyarországi „Bem József” Lengyel Kulturális
Egyesület
1051 Budapest, Nádor u. 34. II. p.
tel.: +36 1 3110216 www.bem.hu bem@bem.hu

Stow. Polskich Katolików na Węgrzech pw. św. Wojciecha
Dom Polski
Magyarországi Lengyel Katolikusok Szt. Adalbert Egyesülete
1103 Budapest, Óhegy u. 11.
tel.: +36 1 2626908 adalbert@enternet.hu

Szkoła Polska na Węgrzech Lengyel Nyelvoktatói Nemzetiségi Iskola
1102 Budapest, Állomás u. 10.
tel.: +36 1 2612748 szkopol@polonia.hu

Szkolny Punkt Konsultacyjny – Szkoła Polska przy Ambasada RP A Lengyel Nagykövetség mellett működő
Lengyel Iskola
1025 Budapest, Törökvez út 15.
tel.: +36 1 3268306
tel.: +36 70 7013847 polish_school@gazeta.pl

Muzeum i Archiwum Węgierskiej Polonii Magyarországi Lengyel Múzeum és Levéltára
1102 Budapest, Állomás u. 10.
tel.: +36 1 2608023 muzeum@polonia.hu

Polska Parafia Personalna na Węgrzech Lengyel Perszonalis Plébánia
1103 Budapest, Óhegy u. 11.
tel.: +36 1 4318414 www.parafiabudapest.republika.pl plebiani@onet.eu

Ambasada Polska w Budapeszcie Lengyel Köztársaság Budapesti Nagykövetsége
1068 Budapest, Városligeti fasor 16.
tel.: +36 1 4138200 www.budapest.msz.gov.p budapest.amb.sekretariat@msz.gov.pl

Wydział Promocji Handlu i Inwestycji Kereskedelemfejlesztési és Beruházás Ösztönzési Osztály
tel.: 1 251 46 77 www.budapest.trade.gov.pl budapest@trade.gov.

Referat Konsularny Ambasady RP A Lengyel Köztársaság Nagykövetsége Konzuli osztálya
1068 Budapest, Városligeti fasor 16.
tel.: +36 1 413 8208 budapest.amb.wk@msz.gov.pl

Instytut Polski w Budapeszcie Lengyel Intézet
1065 Budapest, Nagymező u. 15.
tel.: +36 1 3115856 www.polinst.hu info@polinst.hu biblioteka@polinst.hu

Ogólnokrajowa Biblioteka Języków Obcych Országos Idegennyelvű Könyvtár
1056 Budapest, Molnár u. 11.
tel.: +36 1 3183688 www.opac.oik.hu kolcsonzo@oik.hu

Redakcja kwartalnika „Głos Polonii” „Głos Polonii” szerkesztősége
1051 Budapest, Nádor utca 34. glospolonii@bem.hu

Program radiowy w języku polskim: „Magazyn Polski” - emisja w soboty, godz. 13.30
MR4 (fale średnie 873 kHz) i ze strony: <http://www.mediaklikk.hu/musor/lengyel-nemzetisegi-musor/>
Redakcja Polska „Magyar Rádió” zRt. 1800 Budapest, Brody S. u. 3-5.

Polonijna strona internetowa: www.polonia.hu

PRENUMERATA - TYLKO 250 FORINTÓW ZA JEDEN NUMER!!!

Roczna prenumerata miesięcznika „Polonia Węgierska” (12 numerów) i jego kwartalnego dodatku „Głos Polonii” (4 numery) na rok 2014 wynosi dla prenumeratorów:

indywidualnych (po 1 egzemplarzu) – **4.000 forintów/rok**

zbiorowych (samorządów, po 5 egzemplarzy) – **20.000 forintów/rok.**

Sposoby płatności: przelew na konto.

Przyjmujemy również zamówienia na numery wcześniejsze - można je zgłaszać na analogicznych warunkach.

Redakcja z wdzięcznością przyjmuje także większe sumy wpłat prenumeraty od osób oraz instytucji i samorządów, jeżeli ich stan finansowy to umożliwia. Wsparcie finansowe prosimy przekazywać na konto K&H:10400157-00026536-00000004. W rubryce „Közlemény” prosimy wpisać „Lapkiadás támogatás” (wsparcie dla pisma).

ELŐFIZETÉS - CSAK 250 FORINT EGY SZÁMRA !!!

A „Polonia Węgierska” havilap éves előfizetése (12 szám) és negyedéves melléklete, a „Głos Polonii” (4 szám) 2014. évr:

egyéni előfizetőknek (egy példány) – **4.000 Ft/év;**

a közösségi előfizetőknek (önkormányzatok, 5 példányban) – **20.000 Ft/év**

Előfizetés módja: banki átutalás.

Vállaljuk a korábbi számokra vonatkozó rendelések teljesítését – azonos feltételek mellett.

A szerkesztőség hálásan elfogad nagyobb előfizetői összegeket is úgy magán-személyektől, mint intézményektől, ha ezt pénzügyi helyzetük lehetővé teszi. A szerkesztőségnek felajánlott pénzügyi támogatást a K&H bankban lévő számlára kérjük utalni: 10400157-00026536-00000004. A „Közlemény” rovatba kérjük beírni: „Lapkiadás támogatás”.

KALEJDOSKOP ŻYCIA POLONIJNEGO NA WĘGRZECH

TABLICA KU CZCI BŁ. J. POPIEŁUSZKI
W DZIELNICY CSEPEL

DZIEŃ MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH W VESZPRÉM

OTWARCIE WYSTAWY "NIECH WIATR
CERKIEWNY GRA..." W DOMU POLSKIM

WYSTĘP CHÓRU ŚW. KINGI PODCZAS SPOTKANIA
ADWENTOWEGO W ÓBUDA

WYSTAWA TWÓRCZOŚCI ÁRPÁDA CSEKOVSZKYEGO W MUZEUM WĘGIERSKIEJ POLONII

KALEJDOSKOP ŻYCIA POLONIJNEGO NA WĘGRZECH

SPOTKANIE OPŁATKOWE W "BEMIE"

WIGILIA W MISKOLCU, ZESPÓŁ SZIRMAI SZÉPRÓZSÁK

STUDENCKA WIGILIA NA ELTE NA POLONISTYCE

NAJMŁODSZE POKOLENIE WĘGIERSKIEJ POLONII WPATRZONE W MIKOŁAJA (MIKOŁAJ W "BEMIE")